

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street New York City

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre New Yorkban... \$3.—
A vidéken... \$2.50
Egyes szám... 3c.

A BEVÁNDORLÓ

Editorial Room:
327 East 13th Street New York City

SUBSCRIPTION:
Per annum, in N. Y. City... \$3.—
United States... \$2.50
Single copy... 3c.

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

IV. Évfolyam. 88. szám.

NEW YORK, N. Y. PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1907. NOVEMBER 1-én.

IV. Year. No. 88.

HLINKA ÉS TÁRSAI.

ADJ A TÓTNAK SZÁLLÁST, KIVER A HÁZADBÓL.

Egy kábelsürgöny azt hozta hírül, hogy odahaza egy líptőmegyei faluban Hlinka és társai fellázították a népet olyannyira, hogy egy templomszentelés alkalmából a csendőröknek a nép közé kellett lőni.

A kábelsürgöny 16 halottról és még több sebesültről beszél.

Ez a hír bennünket, Amerikában élő magyarokat érleltek első sorban. Bennünket azért, mert az itteni magyarellenes tót lapok ismét csak a magyar erőszakra fognak rámutatni s mivel az Amerikában élő pánszláv izgatók az angol közvéleményt megint csak akképp fogják informálni, hogy Magyarországon örökös veszélyben forog annak, akit nemzeti székét meg azt, hogy Magyarországon magyar nemzeti törekvések érvényesüljenek, vagy legalább is az érvényesülés útjára tereltesenek, fellármázzák a világot, elnyomatásról panaszkodnak és „szent jogaik” védelmére felláznak a magyar nemzet ellen, amely ezer éven át nemzetiségi, nyelvi és állampolgári tekintetben a saját kárára adta meg nekik a legmesszebb menő szabadságot.

Amióta nemzeti kormány került Magyarországra, azóta Magyarország amerikai képviselőiben is örvendtes változás állott be. A new yorki főkonzulátusba igaz magyar szellem vonult be s a washingtoni nagykövetségből is kezdenek hírek kiszivárogni, amelyek arra engednek következtetni, hogy ott is tért hódít a magyar érdek, a magyar szellem.

Akarom hinni, hogy a washingtoni nagykövetség és a new yorki főkonzulátus nemcsak elvileg engednek tért a magyar érdeknek. Akarom hinni, hogy a magyar érdeknek megadják azt a gyakorlati támogatást, melyet az a magyar érdek megkövetel.

Ha odahaza magyar iskolák felállításával kiragadják a jövő magyar állampolgárokat Hlinkának és társainak karjaiból, ugy itt egy magyar sajtóiroda felállításával ellensúlyozhatják, lehetetlenné tehetik az amerikai Hlinkák térfoglalását, a magyarság elleneségeinek terjeszkedését.

S ha a washingtoni nagykövetség és a new yorki főkonzulátus az ily magyar sajtóiroda létrehozása körül fáradoznak, s azt tényleg létrehozják, akkor oly szolgálattal tesznek a magyar ügynek, amelyért a hála Amerika magyarságának részéről elmaradni nem fog.

Singer Mihály.

MIRE JÓ A MAGYAR.

A new yorki választások és a magyar nyelv.

Valahányszor választás előtt állunk, New York politikusainak eszébe jut, hogy élnek New Yorkban magyar származású amerikai állampolgárok is. Kedveskedni akarnak hát a magyaroknak is, küldenek nekik magyar nyelven megszövegezett körleveleket.

A jövő héten megejtendő választások ugyan nem különös fontosságúak, de a magyar körvelől azért még sem maradt el. Intézték pedig a magyar választópolgárokhoz azt a körlevelet egy ember érdekében, Dinnean P. Tamás a neve, akit a becsületesség és tisztesség ellenségei minden áron a bírói székbe szeretnének ültetni.

Nekünk Dinnean ur politikai pártállásához semmi közünk akkor, amikor bíró akar lenni. Közünk van azonban ahhoz, hogy magyar embert a magyar nyelv mézesmadzagával arra akarnak vinni, hogy oly egyént segítsen a bírói méltóságba, akit a new yorki felebbviteli bíróság egy ügyben visszautasított mint ügyvédet. Egy ember, aki oly rossz hírnél áll, hogy a bíróság nem tartja őt alkalmasnak arra, hogy előtte egy ügyfelet képviseljen, alig alkalmas arra, hogy más emberek felett bírálkodjék.

És ily ember számára, merészlik a magyarok támogatását kikérni magyar nyelven.

FÖLÉPÜLT.

Ferenc József már a kertben sétálgat.

„A magyar király teljesen felépült s már schönbrunni kastélyának kertjében sétálgat”. Igy szól a legújabb kábelsürgöny.

A csodával határos, hogy az elagott fejedelem leküzdötte a komoly betegséget, holott orvosai már alig fűztek reményt a felgyógyulásához. De leküzdötte. Adja az Isten, hogy a felépült magyar király visszanyert erejét hűséges magyar nemzetének boldogítására fordítsa.

NINCSEN MAGYAR SZÍNHÁZ.

RÉTHY LAURA SZINTÁRSULATA MÁRIS FELOSZLOTT.

New York városának magyarsága lelkes érdeklődéssel nézett a jövő vasárnap elé. Azt mondtuk, hogy ekkor fog a magyar Múza a Majestic-színházba bevonulni, hogy Réthy Laura, az ünnepelt magyar művésznő akkor és ott fogja az ő szintársulatával a megnyitó-előadást megtartani.

Réthy Laura neve biztosítékul szolgált nekünk arra nézve, hogy a magyar művészet diadalokat fog aratni New Yorkban. S mivel mi a magyar színművészetet az idegenben a legfontosabb magyar kulturintézménynek tartjuk, oly kulturintézménynek, melyet esetleg nagy áldozatok árán is létesíteni és fentartani kellene, szívünknek egész melegevel üdvözöltük Réthy Laurának és férjének, Rudnyánszky Gyulának ebbeli vállalkozását. És nagy reményeket fűztünk a vállalkozáshoz.

Reményeink — fájdalom — meghiusultak, még mielőtt megtették volna megvalósításukhoz az első kísérletet. RÉTHY LAURA SZINTÁRSULATA MEGSZÜNT, MÉG MIELŐTT MEGKEZDTE VOLNA A MŰKÖDÉSÉT.

Rudnyánszky Gyula, a társulat művezetője egy hozzánk intézett levélben

hivatalosan bejelenti a társulat megszűnését. Megmondja abban a levélben a megszűnés okát is. De csak részben mondja meg. Mert értesülésünk szerint nemcsak külső okok oszlatták fel a társulatot. A bomlás procezzusát sietteték a társulat egyes tagjai is, a kik oly követeléseket támasztottak, amelyek különösen a kezdetben kielégíthetők nem voltak.

Bármi lett legyen azonban Réthy Laura szintársulata korai halálának az oka, mi csak a halált látjuk, amely bennünk az őszinte gyász érzését kelti. A magyar színművészet halálát gyászoljunk benne Amerikában. Vajon fog-e valamikor igazi életre feltámadni? A magyar ügy érdekében remélni akarjuk, ha mindjárt nem is hiszünk benne.

Itt adjuk Rudnyánszky Gyulának hivatalos levelét:

„Mélyen tisztelt szerkesztő uram! Szomorodott szívvel jelentem, hogy Réthy Laura társulata megszűnt, mielőtt az első előadást megtarthatta volna. Ennek főoka és magyarázata az, hogy rendezés színházban vasárnapi előadások rendezésére a hatósági engedélyt megkapnom nem sikerült. Mint-

hogy pedig engem anyagi érdek nem vezetett, sőt ennek teljes kizárásával csakis eszményi célokért bontottam ki a zászlót, — minthogy továbbá meggyőződtem arról, hogy az adott körülmények között kifogástalan művészi előadásokat tartani s a művelt magyarság jogos igényeit kielégíteni merőben lehetetlen: kötelességem volt, előzetes költségeimet nem sajnálva, visszavonulni. Ezt kellett tennem különösen azért is, mert nem akartam, hogy az esetleg kudarcra, vagy félsikerrel megakasztott kísérlet árton a new yorki magyar színművészet érdekeinek és visszariaszson szerencsésebb, kedvezőbb körülmények közt vállalkozókat a magaslatos feladat diadalmas megvalósításától.

Midőn ezt önnek, szerkesztő uram, bejelentem, el nem mulaszthatom hálás köszönetemet nyilvánítani azért a pártatlan, lelkes, hazafias és megtisztelő támogatásért, melylyel A Bevándorló az eszme érdekében önzetlenül mellénk állt és nemes odaadással a művészi ügy javára buzgolódozott. A szerkesztő urnak őszinte tisztelője,

New York, 1907 október 29-én,
Rudnyánszky Gyula.

CARNEGIE BESZÉL.

AZ ACZÉLKIRÁLY A PÉNZVÁLSÁGRÓL.

A new yorki krach, mely fellármázta az egész világot s melynek iszonyatos következményeket tulajdonítottak a hivatásos vészhirodók, korántsem járt oly pusztítással, aminőtől az első események hátása alatt rettegték. Az érdekeltek lassan-lassan lebonyolították ügyleteiket, a kereskedelmi béke helyreállt s mint hullák a pénzháború csatamezején csak azok maradtak, akik szédületes spekulációik révén egy csapással akarták vagyonukat megsokszoroztatni.

Érdekesek Carnegie Andrásnak, az aczélkirálynak fejtegetései a pénzválságról. Carnegie most érkezett vissza skóthoni birtokáról New Yorkba s miután tudta, hogy a hajó kikötésekor az újságírók meg fogják ostromolni őt a nézeteit, már az utazás folyamán írásba foglalta fejtegetéseit az újságok számára. Carnegie nem tartja a jelenlegi válságot annyira veszedelmesnek, hogy káros következményektől kellene tartani.

Nem esett meg — mondotta Carnegie — semmi különös, semmi váratlan dolog. Az értékek árának hanyatlása már két év előtt volt esedékes s a hanyatlás tényleg kisebb volt, mint vártam. A háború óta nem volt az értékek árának hasonló emelkedése észlelhető s aki ismerté a helyzetet, annak tudnia kellett, hogy a tulhajtott terjeszkedésnek véget kell érni. Ezt a véget csak a dus aratások késleltették.

Válságok — folytatta az aczélkirály — most gyakrabban fognak megemni és hatásuk már csak azért is érezhetőbb fog válni, mivel az ipari üzem testületi formát öltött s mivel a spekuláció dolgában senki határt ismeri nem akar. Csak a merész vállalkozók pusztulnak el azután a válságok után, amelyek azonban alig tehetnek jelentékeny kárt, mert a becsületesek és szolid alapokon nyugvó iparvállalatokat alig érinti a merészebb vállalkozók emelkedése vagy bukása. Az ilyen egyének bukásával végződő válság inkább a viharok tisztító, semmint romboló erejét gyakorolja.

Ebben az országban szédületes gyorsasággal fejlődik minden. Ez a gyors fejlődés hozza magával azután, hogy a

pillanatnyi visszaesést jobban megérzik. Ebből a visszaesésből hamarosan kigyógyítja azonban kereskedelmi életünket az országnak természetes ereje. S így a mostani válság maholnap az elmult dolgok közé fog tartozni. A szédületes spekuláció persze megszűnni nem fog s így természetes, hogy idővel időre kisebb-nagyobb válságok elkövetkezzenek a kereskedelmi életünknek békéjét.

Ezt akarja azonban Roosevelt Tivadar megakadályozni. Békés fejlődést akar biztosítani az Egyesült Államok iparának és kereskedelmének. S azok, akik az értékek árának mostani hanyatlását az Egyesült Államok elnökének terhére akarják róni, azok nem akarják vagy nem bírják belátni, hogy Roosevelt éppen veszedelmes válságok elkerülése céljából akar bizonyos trusztoz és testületek megrendszabályozására alkalmas törvényeket teremtetni. Különbösen erősen hiszem, — végző Carnegie András az ő érdekes és sok helyütt találó fejtegetéseit, — hogy a vészhirok, amelyekkel felzavarták az Egyesült Államok népet, a kellenőlen feketébbnek festették a helyzetet és jobbra ama politikuskok ármánykölására vezetendők vissza, akiknek van mit tartani Roosevelt erélyétől s akik emélfogva minden áron hangulatot akarnak kelteni ellene.

Carnegie András e fejtegetései méltó feltűnést keltettek. Meglátszik azonban a volt aczélkirálynak, hogy ő Roosevelt Tivadar eljárásának jogosultságáról és helyességéről sokkal többet mondhatott volna, ha — akart volna. Ha valaki, ugy Carnegie András ismeri azt a szellemet, amely a trusztozkat és testületeket irányítja. S ha a leghatalmasabb trusztozkat, az aczéltrusztozkat volt főembere az amerikai ipar és kereskedelem békés fejlődése érdekében multhatlanul szükségesnek mondja „bizonyos” trusztoz és testületek megrendszabályozását, ez minden józanul gondolkozó embert meggyőzhet arról, hogy a trusztoz és testületek szédületes terjeszkedése nagyobb és állandóbb veszéllyel fenyegetik az országot és ennek népet, mint pillanatnyi válságok, amelyek a tisztítás minden munkájával járnak.

Politikai ármánykodók nem fogják megingathatni a bizalmat, amelylyel Amerika népe Roosevelt Tivadar iránt viseltetik. Az a Roosevelt, aki megmutatta a foga fehéret a könyörületlen szénbáróknak, amikor ezekkel szemben a bányamunkások érdekeit kellett megvédenie, ez a Roosevelt az öszspolgárság érdekeit tartja szem előtt, amikor szembezáll a trusztozokkal. Ha ez válságokkal jár, e válságok végeredményükben a nép javát fogják maguk után venni.

ÉLVE ELTEMETVE.

Tizenöt ezer embernek borzalmas helyzete.

Egy lapunk zártkör beérkezett kábelsürgöny rémhirt hozott Orosz-Turkesztánból.

A Bokhara tartományban fekvő Karathagh városban megcsuszamlott a föld és maga alá temette a várost és ennek tizenöt ezer lelket számláló lakosságát. Egyedül a város kormányzója és ennek édesanyja birtak idejekorán elmenekülni.

A földcsuszamlás annak a földrendésnek utóhatása, mely október 21-én Samarkandot döntötte romba. A földcsuszamlás áldozatai felől, miután minden közlekedési eszköz megsemmisült, részletek még nem jutottak nyilvánosságra.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY MAGYAR OSZTÁLYA **YOUNGSTOWN, O.**
VAGYON: \$1,500,000. PÉNZT KÜLD az 4-hazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalék kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: **Burger B. Lejos**

ROOSEVELT KEGYVESZTETT.

Az európai sajtó kárhözhatja őt.

A new yorki pénzpiacra beállott válságról, amelyről ismételve hosszabb cikkekkel írtunk, az európai sajtó, a beérkezett kábelsürgönyök jelentése szerint, Rooseveltt Tivadart teszi felelőssé. Az európai sajtó, amelynek legtöbb híradása Amerika felől a csodabogarat országába tartozik, terjeszti világra, hogy Rooseveltnak erőlyes fellépése a tüke ellen okozta a válságot. A francia „Matin“ nevű lap, mely eddig csak dicsőítményeket zengett Rooseveltt felől, azt mondja, hogy a történelem Rooseveltt-válságnak fogja nevezni a new yorki pénz-válságot.

Az utóbbi európai lapok Rooseveltt szemére, hogy 1902 óta az irigység és féltékenységi szenvedélyt igyekezett kihasználni a maga javára, hogy ez okból „kaczerkodott“ a pénzmagánok rovására a néppel. És erőlyeskedése — így írják az európai lapok — nemcsak a jövőre vonatkozik, de érinti a múltat is. Így az ő közbenjövétől ítéltek el most 30 millió dollárnyi pénzbírságra a Standard Oil Companyt egy öt év előtt elkövetett vétéséért.

Mi itt Amerikában persze csak mosolygunk az európai lapok kifakadásain. Amit ők bűnül írnak Rooseveltt terhére, az képezi az ő legfőbb államférfini erényét: megtisztítja az Egyesült Államok kereskedelmi és ipari világát a szeméttől.

ELITÉLT VÁDLÓ.

Egy újságíró győzelme egy tábornok fölött.

Lapunk előző számban írtunk arról a botrányokról, amelynek színhelye Németország fővárosa, Berlin volt.

Harden Miksa újságíró botrányos erkölestelen üzemekkel vádolta Berlinnek volt katonai kormányzóját, Moltke gróft és tábornokot.

A megvalózott tábornok pörbefogta a vakmerő újságíró, aki a tárgyalás folyamán bebizonnyította, hogy minden, amit mondott, az utolsó betűig igaz. Keddén monodta ki a bíróság az ítéletet. A vádlott újságíró felmentették.

Harden azt állította a lapjában, hogy Németországban egy udvari klikk létezik, mely nem tekintetben természetellenes dolgokat követ el. E klikk-

nek tagjaiként a bátor újságíró Németország legelőkelőbb embereit nevezte meg névszerint. A fekete listában szerepelt Moltke tábornok is, aki azt hitte, hogy az újságíró vissza fog vonni mindent, ha ő, a hatalmas ur, a császár barátja, ráíjeszt.

Moltke gróf és társai ma erkölesi halottak, míg Harden nevét, a szerény újságírónak nevét, tisztelettel és bámulattal említi mindenki.

EGY UJ PROFÉTA.

A házasság intézménye ellen agítal.

Amerikában mindent szabad. Szabad tehát a házasság szentségét is megátadni. Ezt tette a minap egy Corryell J. R. nevű „apostol“, aki a Lyric Hallban tartott egy felolvasást.

Felolvasásában azt hangoztatta a modern kinövészeknek e legújabb profétája, hogy maga a szentírás mutatja, miképp maga az Isten szentesítette a soknejűséget, amelynek helyébe később emberi akaratból lépett az egynejűség.

Corryell különben nem annyira a soknejűség, mint inkább amellett kardoskodik, hogy az ember, ha beleunt a házasságba, szabad akaratára szerint válhasson el.

Az „apostol“ azt mondja, hogy a házasságba sem az egyháznak, sem az államnak ne legyen beleszóla. A társadalom dolga az szerinte s az egyedüli mérvadó kérdés a házasság mérlegelése körül a gyermekkérdés. A társadalomnak nem szabad eltérnie azt, hogy a férj és feleség között egyenlenségek folytán a gyermekek eleseneszedjenek. A társadalomnak abban a percében, amikor a gyermekeknek testi, vagy erkölesi épsége veszélyben forog, oda kell hatnia, hogy az olyan házasság haladéktalanul felbontassék.

A derék proféta elfelejtette azonban megmondani, hogy az ily módon elárult gyermekekkel mi történjék s hogy bármily állami intézet képes-e pótolni a szülői házat, ha ezt néha meg is zavarja egy kis fergeteg.

THAW PÖRE.

Védkezik az örülltség vádjá ellen.

White gyilkosának, Thaw Harry pittsburgi milliomasnak bünpöre tud-

valevőleg december másodikán fog másodsor New Yorkban tárgyalás alá kerülni. A tárgyalási határidő közeledtével a sajtó persze ismét sürűbben foglalkozik a szenzációs bűnténygyel.

Habar Littleton Márton, Thawnak jelenlegi fővédője vonakodik a védelem által követendő utról beszélni, biztosra vehető, hogy a második tárgyalás alkalmával is azt fogja a védő hangoztatni, hogy Thaw elmezavarban követte el gyilkos tettet.

Az első tárgyaláson nemcsak a védő, de maga a kövvádó is arra az állásponttra helyezkedett. Csak hogy míg a vádló most is elmebetegnek mondotta a vádlottat, akinek helye a tébolydában van, azáltal a védelem amellett kardoskodott, hogy Thaw csakis a tett elkövetésekor volt bolond, hogy azóta visszanyerte elméjének épségét és ennélfogva felmentendő.

Lombroso tanár, a híres olasz elmeorvos, az elmebetegnek a Thaw-ügyhöz. A nagy tudós odaérvel, hogy Thaw veszületett erkölesi fogyatékosságban leledik s külső befolyások teljesen megzavarták az esztét. Ehhez járult szesz italoknak és morfiumnak szerfeletti élvezete is. Lombroso szerint Thaw bolond, akir, nehogy egyéb kárt is tegyen az emberi társadalomban, feltétlenül az örülltek házába kell szállítani.

Thaw a börtönének zárkájában elolvasta Lombroso véleményét és kézzel-lábbal tiltakozik ellene. Ő azt hajtogatja, hogy ép észszel ölte meg White Stamfordot s hogy neki joga volt ahhoz, hogy feleségének megtrögytözze meggyilkolja. Különben tagadja, hogy valaha morfiummal élt volna.

A tárgyalásra nyaban készül a védelem és a vádhatóság, de készül a szenzációkra éhes new yorki közönség is.

NYAVALYATÖRÉS.

Jelenet egy budapesti bíró előtt.

A következő humoros dolgot írják Budapestről:

A bíró: Neve?
A vádlott: Galambszivű Rikárd.
A bíró: Foglalkozása?
A vádlott: Lakó vagyok.
A bíró: Az nem foglalkozás.

A vádlott: Fájdalom, annál is több, elnyeli mindazt, amit a többi foglalkozással keresek.

TÁRCZA.

DELI MÁTYÁS.

Irta: Feszty Árpád.

Ki volt, mi volt Deli Mátyás? Csikósok, gulyások fajtosa, a hortobágyi pusztá rabonbanja. Böles esze, jó szíve tették őt azzá, pedig ő volt a legesunyább ember a világon, mégis szerették, az ő szava volt a puszták szentírása. Köznap nyelven szólva, ő volt a hortobágyi állatorvos.

Vén, mint Matuzsálem, csunya mint az ördög és olyan jó, mint egy angyal. Galambszivű sündiszónoborban, — mert hejt tudott ő szurni is, ha akart, féltek is tőle az urak, mint az eleven tüztől. Ugyancsak a szemébe mondta mindenkinék az igazat. Szép hegelűsözaban úgy beadta nekik a keserű lapdacsot, hogy csak úgy fuldokoltak tőle, de nem mertek ellene tenni, mert a Hortobágyi népsége csak őhozta huzott, csak az ő szavára hallgatott.

Hízen ő alatta nőtt fel az egész új nemzedék. Régen is volt az, amikor ő a Hortobágyra került.

Azokban a gyönyörű időkben, amikor meglobogatták a fehér zászlót, szélein vörös, zöld fogakkal, egyik oldalán a szép Szűz Máriával, másikán a nemzet címerrel, Deli Mátyás is ledobta a csuhát, — mert biz' ő barát volt tulajdonképpen, de beállt honvédek és a kereszthelyett kardott vett kezébe, hogy azzal küzdjön a magyar ézimerért, Mária országának a szent szabadságért.

De ki is maradt volna otthon akkor, abban a szép, dicső világban, ezernyelvességű nyelvennyolozban!

Deli Mátyás is elment a többivel. Nemcsak a neve, deli legyen volt ő maga is még akkor, de biz' a háboru alatt nagyon megváltozott.

Egy bolond golyó átfurta a lábát, kórházba került, ott aztán ráragadt a himlő, — sántán, ragyaverte arezzal került ki onnan. De az olyan háborus világ az emberek szokásait megváltoztatta. Hát bizony a tábori élet nem ko-

lostor, a huszár-imádság nem breviárium. Amikor szélnek eresztették a hősöket, akkor már Deli Mátyás is jobban értett a káromkodáshoz, mint a breviáriumhoz.

Keseredett szívvel, sánta lábbal, himlőragta arezzal hogy is ment volna vissza a kolostorba. Ő is, mint ahogy sok más, kezébe vette a vándorbotot, s nekivágott a világnak. Ment, mendegélt, amíg a hortobágyi pusztára ért. A csikósok, gulyások jószívvel fogadták a bujdosó harcizost. Azoktól tudta meg, hogy elhalt a baromrivos. Miért ne lehetne ő a helyébe? Nem sokat teketörizáltak akkor még, nem nagyon kérdeztek a bizonyítványt, örültek, hogy akadt irni-olvasni tudó ember, aki vállalja a dolgot.

Mintha bizony csak az iskolában, egyedül a könyvekől lehetne tanulni. Sok mindenre megtanítja az élet azt, akinek esze és éles szeme van. Deli Mátyásnak pedig ugyancsak éles volt még az esze is, mint a borotva, a szeméző nem is beszélve. Az igaz, hogy az egyiket kirágtá a himlő, de annál jobban látott azzal a másikkal, amelyek megmaradt.

Semmi ferdeség sem maradhatott előtte rejtve, és az éles gunyra mindig készen volt a nyelve.

Mindegy volt neki, méltóságos, vagy kegyelmes urral beszélt-e?

Mikor egyszer az egyik miniszter ott járt, aztán sok minden újítást, csatornát, össze-vissza ígért nekik egy kegyelmes beszél kisérletben, Deli Mátyás ott, az összegyűlt hortobágyi népség élén állva, így köszönte meg a miniszter kegyelmes jószágát:

— Igen nagy hálaival köszönjük kegyelmességének irántunk való nagy jóakarátát, de ha igazán jót akar velünk tenni kegyelmes urunk, akkor arra bátorokdánk kérni, teljes alázatall, méltóztassék kegyes bölcsességével valamely más vidéket boldogítani, nekünk pedig hagyjon békét!

A hatást könnyű elképzelni.

Amikor az öreg Bismarck fia, a Herbert látogatta meg a Hortobágyot, az ebédnél Deli Mátyás azt kívánta neki a felköszöntőjében, hogy „legyen különb ember az apjánál“. Amire Her-

bert ur megvakarta a fejét és azt mondat, hogy ez nehéz vállalkozás lesz.

Ami a szíven, az a száján. A nagyképűsködést utálta. Kivált azt a sok újítást, akik „Megtrögytják a Hortobágyot“.

Ilyenek után menkü veszett híre kerekedett az öregnek — eleve figyelmeztettek is minden embert az ő furesaságaira. Bennünket is intettek a tapácios urak, amikor Debrecezenből kirándultunk a Hortobágyra, nehogy megharagudjunk, ha netán olyasmit találunk mondani. Különösen az asszonyt féltették, mert a feleségem is velem volt, le is akarták beszélni arról, hogy ő is kimenjen, mert hát már ők nem állhatnak jól Deli Mátyásról — meg arról a sok csikósról, gulyásról, akiknek a száján hamar kiszalad a csunya beszéd.

— De csak hadd jöjjen — mondotam, — jót állok én, odaülhet velem bátran a csikósok közé, mint ahogy bejöhöt velem a vad ménes kelő közéjébe, nem lesz ott magának semmi bántódása, amit pedig eddig Deli Mátyásról hallottam, azért máris úgy megszeretem, mintha tudj' isten, milyen régi barátom lenne.

Ugy is lett.

Mikorra a hortobágyi esárdához értünk már, akkor oda volt rendelve a sok csikós, gulyás, ménessel, gulyával együtt. — No, azt nem mondhatnám, hogy valami jó képpel fogadtak volna. Dacosan néztek rajtnk végig. Mit rëndelik őket ide ezek elé a városi ur népség elé. Mit mutogatják őket, mint valami vásárt... villant ki felénk szemük tekintetéből.

Jól van no, gondoltam magamban, majd megbékültök, ha megismerkedünk.

Deli Mátyás is ott támaszkodott a ceszjára saroglyafáján.

Az arca igazán rettenetes volt. A himlő úgy lerágott a fejről minden szőrt, hogy csak itt-ott maradt meg egy-egy tagban öt-hat szál, azok aztán a kecsőtől összeállva, úgy meredeztek a levegőbe állán, ajkán, koponyáján, mint valami félg megkoppasztott sündiszó megmaradt szálai.

Az ajka is félig lemarva. Előfoga-

A bíró: Beesületsértéssel van vádolva.

A vádlott: Ez a vád fölötté ingatag. Azt hiszem, össze fog dőlni.

A bíró: Majd meglátjuk. Ön szeptember 3-án a lépcsőházban többek jelenlétében azt monodta Klesch Izidor-né urnőre, hogy törje ki a nyavalya. Ezek a szavak kétségtelenül a panaszos-nőre vonatkoztak, amit őn hiába igyekezőnek tagadni.

A vádlott: Eszembe sincs, csak a körülményekre akarok kiterjeszkedni, melyek ezt a nyilatkozatot az ajkaimra csikarták.

A bíró: Ez jogában áll.

A vádlott: A panaszosnő, előre kell bocsátanom, háziaszszonvom. Nem beszélék most a lakók ős, hogy ne mondjam természetesen averziójáról a háztulajdonosok ellen. Csak a speciális esetet említem. A lakásban, melyért vért izzadok, elromlott a kályha, a fürdő s a vizevezeték. Nap-nap után kértem a házamestert, hogy csináltassa meg. Biztatott, de a háziaszszony, vagyis a panaszosnő beleegyezése nélkül mitsem tehetett. A lépcsőházban éppen szemben jött velem a panaszosnő ő nagysága, a házmeester biztatott, hogy szólítsam meg. Abban a pillanatban kirtört belőlem a hetek óta óvatosan fojtogatott düh s ez a düh ajkaimra rántotta az inkriminált kifejezést, mely, megengedem, ellentétben áll mindazzal, mit udvariasságnak nevezünk. Tovább megyek. Konezedáalom, hogy ez a kifejezés nem emberséges és nem keresztényes, de tagadom, hogy becsületsértő lenne. A nyavalyatörés, tudományos néven: epilepszia és a becsület között nincs okozati összefüggés. Az epileptikus ember, akármir mondjon is a pszichiatra, lehet a legtisztességesebb lény a világon. És a nyavalyatörés, mint külön köríténet, egyáltalában nem alkalmas arra, hogy valakit közmezei-tesnek szolgáltatson ki. Amit én mondotam, az a legiőbb és legrosszabb esetben káromkodási formula. Mint hogy az egyházjognak az az intézkedése, mely a káromkodást büntetéssel sújtja, régen hatályon kívül van, én nem követtem el büntetendő cselekményt. A, mi törvénykönyvünkben nincs káromkodási szakasz. És ez igen helyesen van. Aki az emberektől el akarná venni a káromkodási jogot, az nevezetes emberi jogoktól fosztaná meg. Tovább megyek: a káromkodás a legűbb esetben igen őrűvs csillapító hatást eredményez s megóvja az embe-

reket a tettelegességtől. Sok ember ütne, ha nem káromkodhatna. Egyéb mondanivalóm nincs.

A bíró: Nem is kell. Ó felsége a király nevében felmentem önt. (A panaszoshoz): Megnyugszik az ítéletben?
A panaszos: Meg, a nyavalya törje ki.

KERESEK

egy magyarul és tótlul beszélő borbélyt, akinek hajlandó vagyok csekély bérletéssel mellett 2 székre csinosan berendezett borbélyüzletemet átadni, ahol eddig havi 160-180 dollár volt a bevétel. Cím: M. R. Rónay, 30 Broadway, Unlontown, Pa. (6)

POTMESIL ISTVÁN ur képviseli South Bethlechem és környékén a Bevándorlót. Előfizetések felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

INGYEN KAP
KISS EMIL bank-és közjegyzői irodájából.
HÁZ. VASUTI JEKVET nála vehet.
PENZI legrosszabb helyzetekben nála kúdíhat.
KISS EMIL BANK-ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA
304 SECOND AVE. NEW YORK.

AZ ÖREG B NYASZ

nevi szálloda és vendéglő tulajdonosa ajánlja honfitársai szives támogatására pomposan berendezett üzemét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kintű olvasmányok, remek kiállítású és minden vállalkozástól számúra irt imádságos könyvek, iródszerek, írőszek, kőzök, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valódi tejek és selmező pipák, száruk, szegedi paprika, lipóti turó, tiszaújvári hajszepedő, stb. a legutányosabb árban kaphatók.

PROK JÓZSEF és DVORSZKY EDE,
512 SECOND AVENUE,
PITTSBURG, PA.

THE RONAY CO.,
1310 FIFTH AVENUE,
PITTSBURG, PA.

ajánlja honfitársai szives támogatására pomposan berendezett üzemét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kintű olvasmányok, remek kiállítású és minden vállalkozástól számúra irt imádságos könyvek, iródszerek, írőszek, kőzök, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valódi tejek és selmező pipák, száruk, szegedi paprika, lipóti turó, tiszaújvári hajszepedő, stb. a legutányosabb árban kaphatók.

lami csodatevő képet.

El is határoztuk, hogy másnap kellőképpen meg fogjuk bámulni a „Rózsát“. (A hortobágyinak nem volt az „egy rózsá“, hanem „a Rózsá“, azért kellett nagybetűvel írnom.)

Amde mi történt?

Este mindnyájan asztalnál ültünk már, csak Deli Mátyásra vártnk még. Senki sem tudta, merre lett, egy órája már, hogy eltűnt. Csak nem esett baja?

Amint így aggódtunk tanakodva, egyszerre csak nyílik az ajtó és belép Deli Mátyás.

Az egyik tenyerében egy muszáklivirágok széles, zöld levele és az a zöld levelen ott fekűdt a Rózsá!

Hogyné szökött volna köny az asszony szemébe, amikor sánta lábával, ragyogó szemével odabicezentett hozzá s szó nélkül odanyújtotta neki.

De nemcsak a feleségem szeme lábadt könybe — bizony az enyém is, meg a többié is. Szó nélkül néztünk egymásra. Lehet-e ez szóval megkösözni? A meghatottság esendjét az öreg számadó hangja törte meg, amikor nagyot fohászkozva, csak annyit mondot:

— Az Isten éltesse a tekintetes urat!

Nem hiszem, hogy valaha melegebben kezeztintottam volna bárki egészségére is, s hogy melegebben szoritottam volna meg bárki kezét, mint akkor a Deli Mátyásat.

Áldozatul hozta a széles, nagy pusztá egyetlen virágát, hogy kimutassa hőllatát, mint egy igazi lovag.

Ilyen ember volt Deli Mátyás. Durva külső alatt csupa érzés, büszkeség, lovagiaság, mint amilyenek azok a csikósok, gulyások, akikkel együtt élt, együtt érezett.

Meghalt már, Isten nyugosztalja őt halóporában. Lelke bizonyosan ott van fent a magyar mennyországban. — A Nap mezején — oda várja az ő gyermekeit, a gulyások, csikósok lelkeit — hiszen máshová hortobágyi lélek nem is költözhetik.

Ott él az ő lelke a Nap mezején. onnan is gyönyörrel gondol vissza a Hortobágyra. — nem látja annak pusztulását és a Delibábok szomorú mulását.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Minél hangosabban beszélnek odahaza a kivándorlás megszüntetéséről, annál szaporábban sietnek közbéni Magyarországból a testvéreink. Helyesen mondták Kurucz munkatársunk lapunk keddi számában közzétett vezércikkében: „A magyar kivándorlás ma már irrtózatos betegség. Gyógyvíz sörösség erre csak egy van. A jóllakott embereket fel kell váltani azokkal, akik még éhesek. Az előbbiből Amerikában vannak, az utóbbiból odahaza.”

Azoknak tehát, akik Amerikában jól-laktak, azaz munkájuk révén egy kis jólétre tettek szert, lehetővé kell tenni azt, hogy odahaza letelepedjenek, hogy egy marék földhöz juthassanak. Különben okvetlenül elvész az ország. Nagy ott még mindig az éhesek száma. Nem is százalán, hanem ezrével jönnek még mindig hetenkint ide. A múlt héten KÉTEZERTIZENHÁROM érkeztek a new yorki kikötőbe, köztük 304 magyar, 1106 tót, 233 sváb, 264 horvát és 106 oláh. New York államban maradt 33 magyar, 132 tót, 16 sváb, 24 horvát és 4 oláh. Pennsylvania utazott 42 magyar, 150 tót, 23 sváb, 5 horvát és egy oláh. Ohio államba ment 44 magyar, 103 tót, 35 sváb, 4 horvát és 21 oláh. New Jersey államba utazott 19 magyar, 126 tót, 19 sváb, 39 horvát és 9 oláh. Connecticut államba ment 10 magyar, 30 tót, 5 sváb, 10 horvát. West Virginia utazott 4 magyar, 63 tót, 16 horvát, 6 oláh. Missouri államba ment 23 magyar, 79 tót, 46 sváb és 8 horvát. Michiganbe utazott 24 magyar, 194 tót, 1 sváb, 41 horvát és 8 oláh. Delawareba ment 5 magyar, 7 tót, 2 horvát. Illinois államba utazott 26 magyar, 126 tót, 7 sváb, 45 horvát és 20 oláh. Indianába ment 50 magyar, 117 tót, 43 sváb, 17 horvát és 37 oláh. Wisconsinba utazott 24 magyar, 69 tót, 38 sváb, 27 horvát. Californiába ment 17, Coloradoba 7 és Montanába 2 horvát.

MAGYAR AMERIKAI BANK. A Magyar Amerikai Bank elnökségétől a következő levelet vettük, amelyet minden megjegyzés nélkül adunk. A levél így szól: *Igen tisztelt szerkesztő ur!* Tisztelettel van szerencsénk értesíteni, hogy az ügykezelési és szervezeti munkálatok közeli teljes befejezésével intézetünk működését legközelebb megkezdjük. Erről rövidesen lesz szerencsénk értesítést adhatni és addig is igen örvendének, ha már teljesen berendezett helyiségeinket megtekinteni szíveskednek, amidőn további információkkal is szívesen szolgálunk.

MAGYAROK ROOSEVELT TIVADARNÁL. Roosevelt Tivadar, az Egyesült Államok elnöke vasárnap lett 49 éves. A new yorki magyar republikánus klub minden évben küldöttség-lejvendőt adja át dísztagjának születésnapjához. Ez idén Braun Márkus vezetésével a legnagyobb küldöttség ment Washingtonba. Roosevelt a lakásán fogadta a küldöttséget, amelynek minden egyes tagjával elbeszélgetett. Majd megígérte, hogy, mielőtt elhagyja tisztelőit, újabb meg fog jelenni a new yorki magyar republikánus klub egy ebédjén.

SCRANTONI OLVASÓINK FELYELMÉBE. Scranton és vidékére Majoros János ur volt szives lapunk képviselőjét elvállalni. Előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van hatalmazva. Ottani olvasóink minden, „A Bevándorló”-ra vonatkozó ügyben forduljanak Majoros János urhoz, aki 402 S. Washington Ave. alatt lakik.

EGYHÁZI ÉRTESENITÉS. Értesitem Uniontown és vidékén lakó református hittestvéreinket, miszerint november 3-án délután félhárom órakor a második presb. templomban (Second Presb. Church) istentiszteletet fogunk tartani. A híveket, minél nagyobb számban, szeretettel várja testvérük az Urban: Székely S. misszionárius.

CSATLAKOZZUNK AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉGHEZ. Minden amerikai magyarnak erkölcsi kötelessége, hogy az Amerikai Magyar Szövetséghez csatlakozzék. Felvilágosítással szolgál a titkári hivatal: 515 Superior Building, Cleveland, Ohio. Minden pénz a pénztárnokhoz küldendő, akinek ezime: George M. Korachy care of Woodland Ave., Savings & Trust Co., Cleveland, Ohio.

KETTŐS ESKÜVŐ. November 16-án két ifjú Keasbey-i pár tartja esküvőjét a perth amboy-i róm. kath. templomban. Tóth Ignác: abanjegyvei,

nagybözsvai származású honfitársunk esküszik örök hűséget a szabadság, az igazság és a béke szellemében. Tóth ur nővére pedig, Tóth Julianna ugyanaz nap áll oltár elé a zemplénmegyei Ricséből ide szakadt Pásztor János honfitársunkkal.

FÉNYES ESKÜVŐ. Október 26-án fényes esküvő folyt le a New Jersey állambeli New Brunswickon. Agg Károly honfitársunk esküdt örök hűséget Pozsonyi Máriának a Szt. László-ról elnevezett kath. templomban. Pozsonyi János, Agg Ferencz, György Antal, Lányi József, Torozsi Ignác és Horváth István voltak a vőfélyek. Nyoszolyófények voltak: Kukor Ilona, Fritz Nacza, Hat Teréz, Agg Teréz, Lampert Nacza és Nagy Mella. A násznagy tisztelet Guronis József és Varga Sándor töltötték be. Az esküvő után a násznép Csonka István honfitársunk Halljában gyűlt össze és mulatót kiválóan kivirradt. Az ifjú párnak mi is sok szerencsét kívánunk.

KARÁCSONYI SZÁM. Mint minden évben, ez idén is nagy képpel gazdagon díszített karácsonyi számot fogunk kiadni. Az idei karácsonyi szám azonban tartalomra úgy, mint képekre felül fogja mulni elődét. A jobboldal a legjobbat, a szépből a legszebbet fogja a karácsonyi számunk tartalmazni. Előfizetőink természetesen díjmentesen fogják megkapni ezt az ünnepi számot, a melynek egyes száma nem előfizetők számára 15 centbe kerül. Aki mint díszes amerikai emléket barátainak, vagy rokonainak az ő házába akarja küldetni ezt a karácsonyi számot, postailletéssel együtt 20 centet fizet, ami bélyegekre is beküldhető. Megrendeléseket a pontos cím beküldésével már most kétféleképpen eszközölni, hogy tudjunk, mennyi külön számot készítsünk. Minden levél így czimzendő: BEVÁNDORLO, 327 East 13 street, NEW YORK.

MAGYAR LEÁNY A FŐKONZULÁTUSBAN. György József munkatársunknak 18 éves leánya, az épp oly művelt, mint kedves György Rózsika kislány a new yorki magyar főkonzulátus karához tartozik, amennyiben őt nevezik ki magyar, német és angol levelezővé. Mikor a főkonzul ez állás rendszeresítését kérélmelte a külügyminisztériumtól, már akkor munkatársunk leánya volt tekintetbe véve. Rózsika kislány New Yorkban végzte a felsőbb iskolákat és a kereskedelmi iskolát. Kitűnő munkaszer, amelynek a munkával tulterhelt főkonzulátus nagy hasznát fogja venni. György barátunknak és dolgozóitársunknak pedig őszintén gratulálunk a leányát ért szép, de megérdemelt kitüntetéshez.

HÁRMAS ÜNNEP HOMESTEADEN. Lélekemelő szép hármass ünnepe volt a homesteadi és vidéki ref. egyház közönségének vasárnap. Ugyanis óriási közönség részvételével Isten dicsőségére felszenteltetett az abauj-tornamegyeiek páratlan áldozatkészségéből az egyháznak ajándékozott, Rákóczi-harang, továbbá a lelkes beregmegyiek buzgóságát hirdető, pompás faragványú szószék és végül láthatatlan szíjjel jubillálta a gyülekezet a templom 3 éves felszentelésének évforduló alkalmát. A kiváló alkalomra nemcsak a gyülekezeti tagok jöttek össze teljes számban, hanem megjelennek közelből és távolból az egyletek is, emelve az ünnepély fényét, külső lefolyását és tanúságát téve arról, hogy Homestead és vidéké a magyarság testvéri szeretetben és egyetértésben él egymással.

Az ünnepnap felvirradását először a duquesnei magyar rézbanda jelezte, midőn a kora reggeli órákban megkezdte Homesteadra, szebbnél-szebb magyar nóták játszásával járták be az utcákat. A derék fiúk örömmel és lelkesedéssel végezték kötelességüket az egész ünnepély folyamata alatt és megérdemelték az éjjeneket és a nekik kijutott elismerést. A magyar banda hangjai természetesen talpraállították a homesteadiakat, kik megfellelő egyletek zászlója alatt sorakoztak a 3-ik utcában. A helybeli református egylet gyönyörű hazai zászlója vezetésével indult meg a hatalmas menet a templomhoz. Részen a menethen is résztvettek, részben csak a templomba értek el a következő egyletek: 1. Homestead és Vidéki Ref. Anyaeylet és w. homesteadi fiókja; 2. Homesteadi Négyelet; 3. Pittsburg és Vid. Ref. Egylet; 4. ugyanennek whittsetti osztálya, mind

két egylet zászlóval; 5. Homesteadi nemzeti dalárda testületileg atillában; 6. Van Meteri Szűz Mária-Egylet banningi osztálya testületileg, zászlóval; 7. Homesteadi Luth. Egylet zászlóval és saját bandával; 8. Homesteadi Tót Ref. Egylet testületileg; 9. Homesteadi Szent Antal Magyar Gör. Kath. Egyk. küldöttsége; 10. Allegheny és Vid. Önképző és B. S. E. küldöttsége. Ezenkívül természetesen sokan voltak jelen más egyletektől is, részint hivatalosan, részint mint magán egyének. A templomhoz érve példás rendben vonultak be az egyletek és a közönség. Majd felhangzott a derék dalárdisták ajkáról a megnyitó templomi ének. Ezután megszólalt az orgona, melynek kíséretében buzgó szívvel énekeltek örömeiket a templomot teljesen megtöltő nagy gyülekezet. Kalassai S. lelkes szívhezszóló szép imádságot bocsátott az egek urához, áldást esdvén az anyaszentegyházra, az ő- és az új-házára. Ima előtt és után a dalárda adott elő két remek egyházi éneket, majd Harsányi S. lelkes tartott rövid alkalmi szent beszédet, melyben megemlékezett az ünnep hármass jelentőségéről. Ezután a korszorúslányok által körülállott harangot és díszes szószéket megható szertartás kíséretében áldották meg a nevezett lelkészek, mely szertartás elvégzése, továbbá a kettős szent czélzóra befolyt adományok egy részének felolvasása után a helybeli lelkész keresztelt meg három, illetve később még két más, tehát összesen 5 kisledelet ez alkalommal. A templomi ünnepség végétével a hatalmas közönség díszmenettel alakulván, a magyar banda lelkesítő játéka mellett bejárta majdnem egész Homesteadot. Parádé után az iskolában lettek megvendégelve az egyletek és itt Lengyel Sándor elnök és egyházi főgondnok üdvözlő után Homestead legnépszerűbb embere, a közkezdvelt magyar bankár, Tomcsányi József tartott mindenki által megtapsolt üdvözlő beszédet, melyben az egyház nevében megköszönte az egyletek részvételét. A templomi szertartás alatt közreműködött korszorúslányokat Bábas Jánosné asszony csoportosította ügyesen és nagy tapintattal. Korszorúslányok voltak: Lueskai Lidike, Császár Etelka, Dóri Boriska, Dóri Juliska, Tóth Mariska, Tökölí Ida, Tomcsányi Ilonka, Tomcsányi Etelka, Bánó Erzsike, Szabó Zsófia, Kovács Poriska, Balog Erzsike, Halász Erzsike, Kovács Juliska. Ezen itt felsorolt korszorúslányokon kívül jelen voltak nevét nem sikerült meg tudnunk.

A harang ezerfontos és Cincinnatiban készült. Gyönyörű csengő hangja feltűnő szépen simul a már meglevő nagy harang bugó hangjához. Rá van véve a nagy Rákóczi neve és az abauj-tornamegyeiek emléke. A gyönyörű szószék a beregmegyiek el nem muló értékű ajándéka Isten dicsőségére. Isten áldása nyugodjék a szép ajándékokon és az ünneplő egyházon.

RIZSÁK JÁNOS HALADÁSA. A megbízható bankárok közt neveztük meg mindig első sorban Rizsák János passaicai honfitársunkat; aki a magyaroknak nemcsak pénzküldője, de a szó nemes értelmében barátja, tanácsadója, segítője. Ez okból mindenki örömmel veszi a hírt, hogy Rizsák János mindinkább tért foglal. Értesítésünk szerint utabban Franklin Furnacen nyitott fióküzletet. Rizsák János sikere a vasszorgalomnak és példás becsületességnek sikerét jelenti.

PUSZTULÓ MAGYAR ÉLETEK. A múlt héten az Illinois Steel Company bay vevői olvasójában életét vesztette Majoros János Zemlénmegyéből ideszarmazott honfitársunk, míg az ungmegyei Pásztor Béla kinos és veszélyes égési sebeket szenvedett. Majoros még csak két hónappal ezelőtt érkezett hazulról az igéret e földjére. Otthonhagyta feleségét és kis gyermekét, akik most már hiába várják vissza a kenyérkeresőt.

MAGYAR MŰVÉSZ NEW YORKBAN. Földessy Arnold, aki a kisbögő mestere, művészetét kedden, november 5-én fogja a new yorki közönségnek bemutatni. A Mendellsohn-Hallban fog hangversenyezni.

A NEWARKI PLÉBÁNOS MEGLEPETÉSE. Kellemes meglepetésben részesült a napokban Ft. Fényes Lajos newarki róm. kath. magyar plébános. Édesanyja, öz. Fényes Lajosné megtette a hosszú tengeri utat, hogy meglátogassa egyetlen gyermekét. Isten hozta körünkbe a derék magyar asszonyt.

AMERIKAI DOLGOK.

DRÁGUL A ZSEMLYE. Tekintettel a liszt árának folytonos emelkedésére, a new yorki pékek gyűlést tartottak, hogy sűteményeik árát egy kissé felemeljék. A gyűlés határozata értelmében azután 5 centért nem 7, hanem csak 6 zsemlyét fognak adni azoknak a sűteményeknek ára, melyekből eddig kettőt adtak egy centért, szintén felszládt. November 4-től egy cent lesz azoknak is darabja. A pékek gyűlése azt is elhatározta, hogy állandó vendégeiknek nem adnak több karácsonyi ajándékképpen finom sűteményeket.

ÜNNEPRONTÓK ELLEN. New York állam kormányzójánál küldöttség járt. Panaszt mentek emelni New York város polgármestere és főkapitánya ellen, akik eltűrik, hogy vasárnap, a törvény megszegésével, a színházakban rendez előadásokat tartanak. A panaszkozó bizottság azt mondja, hogy a színházok „koncert”-et hirdetnek, de rendez előadásokat tartanak. A kormányzó nem volt valami rettentően meghörpítve, hanem azért a panaszok írásban leendő benyújtására utasította a küldöttséget és megígérte, hogy rendet csinál.

AZ ÚJ ÁLLAM. Oklahoma, a legújabb állam, kormányzója vezetése alatt küldöttséget menesztett Roosevelt Tivadarhoz és átnyújtotta neki, jóváhagyást végett az állam alkotmányát. Roosevelt Tivadar Oklahomának az államok sorába való felvételéről egy kiáltványt fog kibocsátani.

TAFT VESZÉLYBEN. Az Egyesült Államok hadügyminisztere csak a véletlen szerencsének köszönheti, hogy kedden a Philippini-szigeteken szerencsétlenség nem érte. Automobilján haladva, mögöttük megvadtak a esordák és nekik akartak támadni. A kocsivezető észrevette a veszélyt és teljes sebességgel eresztette neki a gépkocsit. Az állatok persze utánuk. Az örületes verseny vagy egy negredóra hosszát tartott, amikor a megvadt csorda szép lassan elmaradozott.

A DOHÁNYTRUSZT ELLEN. Az Egyesült Államok norfolki, W. Va., vámvihatalnok, lefoglalta a British-American Tobacco Co. néhány ládáját, melyekben — mint már jelentettük — körülbelül 875 ezer dollár értékű szivarka volt. A Sherman-féle trusztok ellen hozott törvény alapján az Egyesült Államok kerületi törvényszéke előtt megindult a fentnevezett cég ellen a per.

RIADALOM A TEMPLOMBAN. A new yorki 123-ik utcai baptista templomban mintegy 500 gyermek és asszony gyűlt össze, hogy a lelkes által produkált mozgófényképekben gyönyörködjenek. Javában tartott az elő-

adás, mikor a lelkész kezében felrobant a lámpa, melyet a vetítéshez használtak. Kitért persze a rettenetes ijedelemből és egymás hegyén-látán menekültek ki a templomból, miközben két kis gyermeket halálra tapostak. A pap is komoly sérüléseket szenvedett. A riadalmat keltő tüzet a tűoltóság 5 perc alatt eloltotta.

RÁUSZITOTTA A KUTYÁKAT. Carmichael János, egy 80 esztendő farmer, ugyancsak megjárta azzal, hogy lehorváltkozott, amit — fogadás következtében — a polgárháború óta nem eszelkedett meg. Este, mikor hazatért farmjára, felesége nem ismerte meg és ráuszította a kutyaikat. Sz. renese, hogy a kutya jobban ismerték az őregtet, mint a felesége és nem bántották.

TAFT A MUNKÁSOK KÖZÖTT. Taft hadügyminiszter a Philippini-szigeteken meglátogatta az amerikai gyár- és bányatelepeket. Az összegyűlekezett munkásokhoz beszédet intézett, melyben megígérte a bányatörvény reformját.

SZOCIALISTÁK ELLEN. A Washington állambeli Seattleben a szocialisták az utcákon tartották gyűléseiket, a polgármester pedig az ilyet nem akarta tűrni s egyszerűen rendőreket küldött a gyűlésekre és a szónokokat letartóztatta. A szocialisták ez nem bántotta. Negyven szónokot jelölt ki, akik minden áldott este meg fogják szónoklataikat tartani, illetve csak addig, amíg szabadlábban vannak. Mert megijelenik a gyűlésen a rendőrség is, még pedig kocsival és amelyek beszélni, szónokolni kezd, azt viszi. A szocialisták dacra nem fog sokáig tartani, mert bizonyára ők fogják hamarabb megugni az elfogatást, mint a rendőrség.

ALASKA BENNSZÜLŐTTTEL. A pennsylvaniai egyetem tudós tanára, dr. Gordon, aki a Harrison-féle expedícióval Alaskában járt, most számol be utjáról. Azt mondja, hogy a Kuskovia folyó torkolatától mintegy 890 mérföldnyire egy népfajt felezett fel, mely minden valószínűség szerint az eszkimókkal rokon nép. Nem egy lábu állatok prémes bundájából, hanem nagy madarak bőréből készítenek ruházatot maguknak.

A JAPÁNOKÉRT. A chicagói konzul faji gyűlöletet látott abban, hogy a Nebraska állambeli Lincolnban a ragadós betegségben levő japánokat elkülönítették a többi munkásoktól. Eljárt hát a polgármesternél, aki aztán alapos felvilágosította a konzult és elmondta neki a többek közt azt, hogy mielőtt ilyen dologban lépéseket tesz, szerezzen kellő információkat és ne támadjon neki a hatóságoknak Hübele Balázs módjára.

Kivonat az „AMERIKAI NÉPBARÁT” című időszi közlöny októberi számából: (Díjtalanul kapható a „Nemzetközi Utazási iroda és Pénzváltó Társaság”-nál, 1496 Second Avenue, NEW YORK CITY.)

TAVIRATI PENZKÜLDÉS 98 CENTÉRT.

Az „Amerikai Néparát” első számában közölt pénzügygyűlés vonatkozás a közönséges és rendszeresen 12 napot igénybe vevő pénzküldésre. De igen gyakran előfordul, hogy egy sürgős pénzküldésre van szükség. E tekintetben intézetünk oly kedvezményeket nyújthat, amelyre még eddig példa nem volt. Ugyanis mindazoknak a honfitársaknak, kik pénzküldésnél már bennünket LEGALÁBB

EGYSZER IGÉNYBE VET-TEK és ugyanakkor közölték velünk azt a címet, amelyet esetleg gyors pénzküldésre igénybe óhajtanak venni (feleség, testvér, szülő vagy jóbarát), azoknak azt a rendkívüli kedvezményt adjuk meg, amire még eddig a banküzlet történetében példa soha nem volt, hogy a pénzügygyűlésben felsorolt árhoz ha még 98 centet befizet, ezen

.. 98 CENTÉRT TAVIRATILAG ..

KÜLDJÜK EL A PÉNZÉT MAGYARORSZÁGBA a bejelentett címre. Ha a pénzt ezen módon küldi haza, úgy az LEGKÉSBŐB KÉTT NAP MULVA A CZIMZETT KEZÉBEN VAN.

nek módot akarunk nyújtani ebben a kedvezményben részesülni, ennek folytán

FELHIVUNK MINDENKIT, hogy velünk azonnal közölje a saját címével együtt ama magyarországi címeket, melyeket szükség esetén erre a pénzküldésre ezért a szinte hihetetlen olcsó árért igénybe kíván venni

Mi a PÉNZKÜLDÉSNEK ezzel a rendkívül olcsó és gyors voltával egy üdvös és új időszakát nyitunk meg a forgalomnak és mivel minden egyes honfitársunk

és ha a gyors pénzküldést óhajtja igénybe venni, úgy mi 98 CENTÉRT elvégezzük azt, aminek a hivatalos sűrűnyköltése \$3—4, sőt

nagyobb összegeknél 6-7 dollár is. Ime tehát egy oly kedvezmény, amire még eddig példa nem volt! New York, 1907. október hó 1.

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA ÉS PÉNZVÁLTÓ TÁRSASÁG
1496 Second Ave., NEW YORK City.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. A "Bevándorló" újságvállalat: Mikray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD. Pittsburgi iroda: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa. Irodavezető: dr. Hódinka Tivadár.

ELOFIZETESI FELTELEK: New York város egész évre \$3.— Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$1.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the "Immigrant" Publishing Co. Aladár Mikray.

Edited by MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Pittsburg offices: 1415 Fifth Ave., Pittsburg, Pa. Manager: dr. Theo. Hódinka.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year \$3.— For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$1.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Azt hittük, hogy lesz magyar műintézetünk New Yorkban, amelyben a magyar színművészet diadalmasan fogja lobogtatni zászlaját. Azt hittük, hogy egy nagy magyar művész, hogy Réthy Laura egésze alatt megvalósul ál-munk, hogy lesz állandó magyar színházunk.

— Nem lesz. Álunk szíjjelfoszott, mint sok más szép álom, melyet az amerikai magyarsággal kapcsolatban oly jól esett álmodnunk. Nem lesz magyar színház. Ne kussassuk az okát. Ha a beteg meghalt, a holtat a betegség mi-bentétele és okainak felkutatása fel nem támasztja. A halottat csak sirat-nunk lehet.

— De kérdeznünk szabad. Szabad azt kérdeznünk, hogy miért nem sikerül nekünk magyaroknak semmi vállalko-zásunk? Miért akadnak éppen köztünk, magyarok közt emberek, akik örülnek a kudarcznak s a kudarc beálltával sietnek elugyni azokon, akik vállalko-zni mertek, mivel bíztak magukban és bíztak másokban?

— A magyar színháznak mint kul-turintézménynek szükségességét belá-tja mindenki. Azt is be kell ismernie mindenkinek, hogy Réthy Lauránál na-gyobb magyar művész, hogy Rudnyánszky Gyulánál hozzáférőbb magyar művezető alig fog valaha akadni Ame-rika magyarságának. Miért hát mégis egyesek öröme, hogy a vállalkozás ször-nyet halt, még mielőtt szárnyait próbál-gathatta volna?

— Nemrég elárvult a new yorki né-met színház. Akadt egy osztrák hir-lapíró, aki újjáalkotni akarta azt az el-árvult német hajlékát a német Múzsa-nak. S alig hogy zászlót bontott, sorfa-lat képezett körülötte a német sajtó. Biztatták, támogatták. És biztatásuk-ra felébredt a német közönség is s ma-ga a németek császárja érdeklődni kez-dett a new yorki német színház iránt. S ma ez a német színház elsőrangú mű-intézet, mely büszkén hirdeti, terjeszti a német kultúrát.

— Mi magyarok pedig továbbra is el-megyünk a Webster Hallba, hogy pipá-füst és a sűrű kanecek csörgése mellett végigénezzük a magyar Múzsa-nak meg-hurcoltatását. Miért van ez így? Miért kell ennek így lennie?

WEKERLE BESZÉDE.

Visszautasítja ellenségeink vádjait.

Egy tegnapi reggel beérkezett kábel-sürgöny szerint Wekerle kormányelnök a képviselőház szerdai ülésén egy hatal-mas beszédben visszautasította azt a vádat, hogy a magyar nemzet elnyomja a nemzetiségeket. Wekerle kifejtette, hogy Magyarországon nem érintik sen-kinek a jogát, de lehetővé akarják tenni a nemzetiségeknek az állam nyelvének elsajátítását.

Ugyanaz a kábelsürgöny azt is mond-ja, hogy Lengyel Zoltán a Polónyi-ügy-ből kifolyólag kétnapi fogságbüntetés-sel sújtotta a bíróság.

AZ ÜZLETI VILÁG SZORONGATOTSÁGA.

A „Magyarország” egy vezércikke.

A budapesti demokrata urak gyö-nyörködve szemlélték október 10-én a becsukott boltokat. Bokányiékkel, Grossmannékkel végigtáncoltak az utcákon. A demokrata uraktól szét-hordozott zászlókkal fellobogózták a házakat, mintha a fővárosnak az lenne a legnagyobb örömnappja, mikor az üz-letek, boltok, ipari műhelyek be vannak zárva.

Ezalatt pedig bent üzletében verej-tékes homlokát állott az iparos és ke-reskedő és nézte, hogy honnan fizesse ki a munkások hetibéréit és médióra és ultimóra honnan teremtsen elő a szük-séges összegeket.

Míg az egész üzleti világ a szorongat-tottság gyötrelmes heteit éli át, az-alatt a fővárosi érdekeken felhízott régi kottériák, új szövetségeik kebelén ezünetes vigyorgással nézik, hogy a fel-revezetett munkások is mint iparkod-nak lehetetlenné tenni Magyarorszá-got az iparnak és kereskedelemnek megélhetését.

Megvizsgálhatják magukat a jó urak. Ha sokáig így tart, lesz okuk még nagyobb öröme is. Fellobogó-zhatják még jobban a várost. Munka-szünetet követelhetnek még többet. Be-csukott bolt és iparüzlet lesz annyi, a mennyit hamarosan nem látott még az üzletvilág romlásán dolgozó demagó-gia.

Akkor akár ki is világozhatják a vá-rost. Az előidézett vereség és pusztu-lás méltó lesz a tobzódásra.

Igazán szegénytelen, hogy ezekben a nehéz időkben Magyarország ipari és kereskedelmi élete nem talál sehol vélt kezekre. Az az igazi dolgos és munkás ember, amely üzleteiben napkelte óta gyöttri magát, hogy munkásainak és alkalmazottainak kenyeret adjon és családjának megélhetést biztosítson, itt áll most a legnagyobb hányattatás közepett minden segély és gyámoltatás nélkül.

Szorgalma, munkássága, üzletköre ma sem hanyatlott. Befektetése ugyan-annyi, mint volt. Raktárállománya és kintlévősége inkább gyarapodott. És akinek tegnap még prompt ment egész vállalkozása, ma levegő nélkül van, kapkod és fuladozik.

Ami a gazdasági világnak, az üzleti életnek életető eleme, a hitel, azt vonta-k meg tőle. Akik eddig jók voltak, prima hitellel bírtak, ma nem jók. Ma egyszerre behajítják rajtuk összes tar-tozásaikat. Hitelüket felmondják, új hitelt nekik nem nyújtanak, tehát mes-teressége eszközökkel őket krízis elé állítják.

Kik ebben a megbocsáthatatlan tá-madásban hibásak? Talán maguk az üzletvilág emberéi? Itt ha hiba az, hogy minden gazdasági vállalat megle-vő készletei mellett még hitellel is dolgozik, akkor igenis hibásak. De akkor ebbe a hibába az egész világ belesik. Mert üzletek, kereskedők, gyárválla-latok, iparosok és gazdák mindenütt az egész világon hitellel dolgoznak. Válságot és krízist ekként az egész világon elő lehet idézni, csak a hitelszervezet tagadja meg egy napon működését.

Az iparvállalatok annyi százaléka pusztul el ebbe a manőverbe, ahány százaléka redukálták a hitelme-gyornást. Ha felére, fele, ha harmadára, harmada, ha egésze, az egész. Mert a legkiválóbbak, a legelsőbbrangúak is elpusztulnak, ha tőlük az üzleti élet élet-tető levegője elvonatik.

Kössék el egy élő szervezetben az ütődéseket, ne működéssük rendszeresen a vérkeringés, bele kell, hogy pusztuljon ebbe a legerősebb szervezetben is. Ahol a hitelszervezet vérkeringése egy államban megakadhat, ahol a gé-pezet egy pillanatban megtámadhatja működését, ott a hiba magában a hitel-szervezetben van.

Ahol mesterséges zavarokat és okta-lan kríziseket elő lehet idézni, ott nin-csenek egészséges hitelviszonyok.

Miért szűk nálunk ma a pénz? Így van ez most egész Európában, mondo-gatják. Hazugság, sehol az egész vilá-gon nincs az a helyzet, ami nálunk van. Szükséges a pénz igen mindenütt, de a hitelügyek azért teljes és normális kielégítést nyerne. A londoni piacon a napi pénz 3 1/2 százalék, a párizsi pénz-piacon a napi pénz 3 százalék, a bank-kamatláb 3 1/2. A berlini piacon a je-lentés így szól: „az igények olesőbb ka-mattételek mellett könnyen voltak ki-elégíthetők. Napi pénz 3 1/2 százalék, magándiscont 4 1/2 százalék, vagy ennél alacsonyabb.”

Lehet tehát, hogy itt-amott drágább

a pénz, de hogy a hitelszervezet meg-tagadja a szolgáltatást és az üzleti élet lebonyolításához szükséges fizetési esz-közöket egyszerűen kivonja a forgalomból, az sehol elő nem fordul.

Ezt csakis mesterséges eszközökkel a magyar üzleti léttel szemben akar-ják most megcsinálni. Az osztrák-ma-gyar jegybank, tessék elhinni, az egész dologban ártatlan. A kis hamis mit sem tud a magyarországi szorult pénz-viszonyokról. Öneki nincs része abban, ha a magyar piac most fizetési esz-közben szűkülökdi.

Az egész dolog egyszerűen abban áll, hogy ő direkté és egyenesen sohasem állott a magyar üzletvilág rendelkezé-sére. Ő pénzt mindig a pénzintézetek-nek adta ki. Különösen az osztrák pénzintézeteket táplálta. Ezek aztán másodkézből ellátták a hitelt kereső magyar közönség igényeit is. Miután jót nyertek az Osztrák-Magyar Bank segítségével a magyar közönségen, rá-adásul még kezükben is tartották a ma-gyar üzleti világ életét.

Most a közvetítők bizonyos egységes jelre kivonultak. Elvitték pénzüket. Az Osztrák-Magyar Bank pedig nem jön ide, hogy más oldalról pótolja a hiányzó forgalmi eszközöket.

De hiszen egy állam azért adja a bankjegy-kibocsátási szabadságot egy banknak, hogy az ország ellátassék a forgalom lebonyolításához szükséges pénzjegyekkel. Ahol a forgalom lebonyolításához 1000 millió korona bank-jegy szükséges, ott 800, vagy 600 millió korona forgalombantartása nem elég. Maguk az összes pénztári készletek az állammal, pénzintézetekkel, postánál, vasútnál stb. legulább 3—400 milliót köneik le, ezek nincsenek kint a czir-kulációban. Most már mennyi kell a csereforgalom ellátására?

Ha az idegen érdekek szerint dolgo-zó osztrák bankoknak kedvük van Ma-gyarországot megfenyegetni, vagy azt pénzügyi zavarokba kergetni, kivonják az általuk nyújtott hitelszükségleteket. Az Osztrák-Magyar Bank aztással nem pótolván, be kell hogy álljon a pénz-szűke. De az Osztrák-Magyar Bank maga is előljárt a jó példával. A hitel-megszorítást ő kezdte.

Pedig a bankakta nemcsak jogot ad a banknak a szükséges mennyiségű bankjegyek forgalomban tartására, ha-nem az állam kizárólagos szabadságra mellett ez neki kötelessége is. Ha nem elég az adómentes bankjegy-állomány, tessék az adóköteles állományhoz fordulni. Tessék a fizetett adóösszeget az összes kamatozó bankjegyforgalomra átlag rátenni. Talán nem emelkedik a haszna a nagyobb forgalom mellett a banknak, de az ország normális hitel-szükséglete el lesz látva.

Ismételjük, hogy a magyar ipari és üzleti világnak helyzete semmivel ros-zszabrá nem fordult. Különösen a jegybank egyetlen krajczárt soha ma-gyarországi üzletein nem vesztett. A pénzintézetek, vállalatok, gyárak, üzle-tek épp oly szilárdan állnak, mint ál-lottak egy évvel, vagy két évvel előbb.

A pénzmegdrágítás tehát nem hitel-apadás következménye, hanem a hitel-eszközök mesterséges elvonása folytán állott elő. Könnyelmű s lelkiismeret-len hitelszervezet okozta ezt és semmi más, mert lehetetlenség egy országot idegen hitelforrásokra utalni. Egy ilyen rendszertől mást, mint ronlást nem is lehet várni. Ellenségek kezébe csak örült ember teszi le életét.

Most a magyar üzleti világ súlyos helyzete itt van a maga nagyságában. Hadd táncoljanak a nemzetközi szo-czialisták a demokráttákkal karöltve az utcákon, a közélet komoly tényezői ismerjék fel a bajt és siessenek a szoron-gatott pénzpiac segítségére.

Csak Magyarország lenne közömbös nagyfontosságú közgazdasági érdekei iránt? Nálunk fejlődésben van minden, ha ezek a fejlődő ipari és gyárválla-latok magukra hagyattanak, ha a ke-reskedelmi és ipari érdekek a szorongat-tatás napjaiban védelem nélkül marad-nak, hosszú időre ujjalag megölnék eb-ben az országban minden vállalkozási kedvet.

Nehéz időket él át most az ország közgazdasági élete. Vétkes közönytől ne nézzük vergődését. Amit most éret-tel tesszünk, azt az ország jövőjének biz-fosztásáért tesszük. Ez pedig munká-ra, fáradságra és áldozatra érdemes.

KOVACS ARTHUR ELEK ut Illinois állambeli EAST ST. LOUIS-ban és kör-nyékén képviseli lapunkat minden tekintetben. Ottani honfitársaink ügyes-bajos dolgokban for-duljanak hozzá. Címe: 719 So. 10 street, East St. Louis.

A NAGYVILÁGBÓL.

ALFONZ KIRÁLY PÁRISBAN. A spanyol király feleségével és kis fiával Párisba érkezett, ahol őt az állomáson Fallieres köztársasági elnök, az éppen Párisban időző görög király és a fran-czia kormány néhány tagja üdvözölte. A spanyol király este az elnökkel volt ebédre hivatalos. Éjjel a király Cher-bourgha utazott és onnan hajón Lon-donba, az angol király látogatására.

AZ ALKOTMÁNYOS ABESSZIA-NIA. Menelik császár alkotmányt ad népének. Már a kabinetet meg is alakí-totta. Őt miniszert nevezett ki, akik a külügyi, pénzügyi, igazságügyi, ke-reskedelmi és hadügyi tárczákat vették át.

MENNYIBE KERÜLT ROOT? Az Egyesült Államok külügyminisztere tudvalegleg nemrégiben Mexicot látog-gatta meg, ahol fényvel és pompával fogadták. Azt számítgatják most a mexicóiak, hogy tulajdonképpen men-nyibe is került nekik Root? Horribilis összegekről, milliókról beszéltek. A kormány nem tartotta szükségesnek er-ről a kiadástól külön jelentést tenni, hanem, a kedélyek lecsillapítása végett kerülőntan adta tudtára a népeknek, hogy a Root látogatása 200.000 dollár-ba került.

KABINETVÁLSÁG NORVÉGIÁ-BAN. Michelsen, a norvég miniszterel-nök, egészségügyi okokból, beadta le-mondását és vele egyidejűleg kivált a kormányból az igazságügyi és közokta-tásügyi miniszter is. Haakon király a miniszterelnöki teendőket az eddigi kül-ügyminiszterre ruházta. Michelsen, orvosi tanácsra, egyelőre teljes nyuga-lomban fogja tölteni a telet, tavasszal pedig a nauheimi fürdőbe megy.

CZAFOLAT. A francia „Gil Blas” nevű újság azt a hírt hozta, hogy Fran-cziaország Oroszországtól egy újabb kölcsön megkötése ellenében azt köve-teli, hogy a német határon erősebb csa-patokat helyezzen el. A francia kor-mány ezt a hírt megczafolta.

EMBEREVŐ ESZKIMÓK. Egy an-glikán misszionárius írja Ungava Bay-ból, hogy a nyomor és hideg miatt el-csigázott, vadászatra képtelen eszkimók már egymást falják. Egy újfundlandi hajó kötött ki nemrégiben az Ungava öbölben és ott 39 ember esontvázat ta-láltak a parton, akik, minden való-színűség szerint, emberevőknek estek áldozatul.

ALFONZ VESZÉLYBEN. A spanyol király ismét csak a véletlennek köszönheti, hogy egy vasuti balesetből sértetlenül került ki. Párisból vona-ton Cherbourgha utazott. Cherbourg előtt kiskiklót a vonatja, de sem ő, sem felesége nem sérültek meg.

A FINNEK FIZETNEK. A finn tartománygyűlés 104 szóval 91 ellen-ben megszavazta a 4.000.000 dollár fi-zetését, melyre az országnak a katonai kötelezettség alól való felszabadítá-sa.

VIDDER EMIL

bor, pálinka és magyar ásványvízkeres-kező meglátogatta most Buffalóban, Pittsburgban, Clevelandban, Toledo-ban, Lorainban és Chicagóban lakó honfitársainkat. A jó hírű magyar íze-letembert olvasóink pártfogásába ajánljuk.

BORSZÉKI GYÓGYVIZ

A VIZEK KIRÁLYA

— Különleges szer gyomorba és köszvény ellen. —

Orvosi szaktekintélyektől a legmelegebben ajánlva, hólyag és vizeleti szervek bántalmánál, vesebajoknál, ezukros hűgyár, a torok és tüdőszervek bajainál, epke és gyomor-megbetegé-déseknél. Egészségesnek kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz, bor, cognac, vagy citromsavval vegyítve.

EGYEDÜLI KÉPVISELŐ az EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN VIDDER EMIL IRODA: 36 Ave. C. RAKTÁR: 40 Ave. C. NEW YORK. — MINDENKI ÁLTAL MEGTEKINTHETŐ. —

ALAPITTATOTT 1889. EGYESÜLT ERŐVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 507—6th Avenue, HOMESTEAD, PA. KÜLDÜNK PÉNZT az ó-házba oltos áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó levényt.

VEZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeket elhelyezünk bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerzünk az eredeti befőtőnyerveket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET a legyorsabb hajókra a hajótársulatok ere-deti árán és utasaink a legyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továb-bittatnak New Yorkba. ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS. MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Két százalék csekkszámlára. Négyszázalék betétszámlára. ALAPTŐKE ÉS FÖLŐSLEG \$175.000.00.

Hazai Dolgok.

Fegyvergyakorlat alatt.

BUDAPEST. Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter elrendelte, hogy a fegyvergyakorlatra bevonuló vasgyári munkások a katonai szolgálat idején fizetésüket megkapják. A földművelésügyi miniszter méltányosnak tartotta, hogy az erdei munkások ugyanabban az elbánásban részesüljenek, mint a vasgyári munkások, ezért a most kiadott körrendeletben kimondta, hogy a beszercebányai és környezőbányái egyesített társaság kötelezően tartozó nő, családos erdei munkásoknak arra az időre, míg fegyvergyakorlatra bevonulnak, amennyiben szakmájukban dolgoznak, fizetésük teljes összegét, amennyiben napszámban vannak, fizetésük hatvan százalékát kifizessék.

A tejkereskedők erkölcsös.

BUDAPEST. A tejkereskedők, akik a közönség érdeke tiltakozása ellenére is felemelték a tej árát, rendkívül lényesen tiltakoztak az őket ért jogos támadások ellen. A tejesek kimondták, hogy ők nagyon jó fiúk, nagy vagyonuk van ugyan, mégis koplálnak, nehéz a megélhetés és az uzorában kegyetlen a verseny, hogy ne mondjuk, a hamisításban is, ezért végső elkeseredettségükben emelték a tej árát.

Komisz tehát a közönség, amely kénytelen megfizetni a drágább tejet, s ahelyett, hogy ennek örülne, még őket bántalmazza. Minden tejes ragyogó erkölcsi bizonyítványt állított ki magának önkényesen és egyoldalúan s főleg azon sopánkoltva, hogy az utóbbi időben a hatóság keményebben bánik el a tejhamisítókkal. Csunya kis társaság ez, nem elégzik meg a közönség kinulázásával, de a hatóságon is üt egyet, amelynek, sajnos, nagyon gyenge eszközei vannak arra, hogy éppen az élelmi-szerhamisítók visszaélését kellően megtorolja.

A tejesek tehát kitéhetik az ablakukba jól kiállított erkölcsi bizonyítványukat, legalább az ember tudja, melyik ablakot kell beverni. Legelőbb a tejszerződés, akik az élelmiszervizsgálat lagymatagsága árán jutnak dus profithoz. Most erkölcsi bizonyítványra voltak éhesek. Leljük benne gyönyörűségüket. Mégis tudja egész Budapest, hogy az igazság az, amit a főváros közgyűlésén mondtak el róluk.

Megszokott gyáros.

BUDAPEST. A vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki Kner Vilmos reklánczikk- és dobozgyáros ellen, aki mintán egy egész sereg hitelezőjét, továbbá a kormányt, amely a gyár megindításához szükséges gépeket adta neki, becsapta, megszokott és azóta nem tudni, hol, merre jár. Kner Vilmos februárban indította meg a gyárát a Hernád-utca 54. számú házban. A kereskedelemügyi minisztérium mintegy tízezer korona értékű gépet bocsátott rendelkezésére, amelyvel aztán megindult az üzem.

A vállalat csakhamar virágzásnak indult, de Kner Vilmosnak nem ez volt a célja. Mintán az Első Magyar Papírgyár Részvénytársaságnál, továbbá Schaar Mór papírnagykereskedőnél nagymennyiségű papírvagyot vásárolt, elhatározta, hogy a gyár egész berendezését, amelynek értéke meghaladta a harmázezer koronát, továbbá a minisztériumtól kapott drága gépeket eladja. Neumann Armin, Gellérek Guthecz Mór és Schiller Jenő ócskavasosok vették meg az egész gyárat — négyezer koronáért.

Amikor a hitelezők megtudták, hogy milyen rutul részdették őket, feljelentést tettek Kner ellen a rendőrségen, aki azonban félközben odébbállt. A főképítványra beleztek azt a három embert, akik a csaló gyárostól a berendezést poton áron megvették; dr. Nagy Károly rendőrfelügyelő hallgatja ki őket. Vallomásukban elmondták, hogy Gelléret és Társai cizimel tovább vezetik a gyárat.

Magdolnát toloncolják.

BUDAPEST. Nem közönséges a Baumgartner Magdolna tragédiája. Minap éjszaka egyedül lefeküdt aludni a „Zöld koszorú” című szállóházban, melynek a híre elég rossz, itt rajtaütött egy razzia, az ártatlan Magdolnát be- kisérték a VII. kerületi kapitányságra, onnan a tolonczházba került és szegény-szemre hazatoloncolták Bieskére, a szülei házhoz. Baumgartner Magdolna, aki csinos, tipikus pesti eselődleány, következőképp mondja el a nagy sors- csapást:

— Droszt Ede urnál, Baross-utca 85. szám alatt szolgáltam. Minap a délutánt völégénymnél töltöttem, este

kilencez órákor pedig, mert nem volt más kvártélyom, a „Zöld koszorú”-szállóházba mentem. Tudom most már, hogy ez egy gyanus dolog, de akkor még nem tudtam és ártatlanságom tudatlan érzetében minden zavar nélkül vettem szobát a rossz szállóházban. Egyedül vettem ki a szobát, kiféltettem egy éjszaka nyolcez hatos bért, kitöltöttem a bejelentő-czédulát: Baumgartner Magdolna, tizenkilenczéves hajadon, eselődleány, jelenleg állás nélkül, szülőhelye: Bieske. Azután lefeküdtem az ágyba, magamra zártam az ajtót, kétszer-háromszor, ahányszor csak lehetett és lefeküdtem aludni. Reggel felé zörögnek az ajtón. — Ki az? — kérdeztem. — A rendőrség! — felelték és én ijedten nyitottam ki a zárat, nem tudtam, mi történik. Odakint vártak detektívek, fogalmazók, nagyon vidámak voltak s az én bőrömrre vicceltek. Mondtam, hogy hagyjanak aludni, tudja mindenki, hogy én békés szándékkal, aludni jöttem, egyedül, férfi nélkül, mit akarnak tőlem? De ezek az urak nem ismernek kiméletet, bevitték a kerületi-be, és Körösi fogalmazó alá akart írattani velem egy jegyzőkönyvet, hogy én férfivel mulattam pénzért a hotelben. — Ezt nem írom alá! — mondtam, mire a fogalmazó ur aláírta egy jelenlevő rendőrökkel. Másnap a tolonczházba kerültem és kiutasítottak Bieskére azzal a megokolással, hogy férfivel csavarogtam a szállóházban. Tessek megkérdezni, hogy igaz-e, amit beszélek...

Hogy igazat mondott-e a szerencsétlen Magdolna, megkérdezték a „Zöld koszorú”-szállóház portásának feleségét, Aluarnét. A portásné megafolyja a rendőrség adatait, és eskü alatt kész bizonyítani, hogy Baumgartner Magdolna egyedül, férfi nélkül, aludni tért a szállóházba. Különbözik pedig soha nem járt azon a környéken. Ezek után felmerül a kérdés, hogy miféle jogon küldték toloncztra a szerencsétlen leányzó?

A gavallér.

BUDAPEST. A zsarolásnak ha nem is egészen új, de mindenesetre érdekes nemével akartak egy fővárosszerte ismert szőke uriaszonyt megszarolni. Az uriaszony hazafelé tartott az Erzsébet-képuton, amikor hirtelen eléje állt egy fiatalember, akiről észrevette, hogy mintegy óra óta állandóan a nyomában van.

Vajda Sándor magándetektív vagyok, — mondta. — Egy diszkrét közleendőm volna. Arról van szó ugyanis, hogy az ura megbízott, figyeljem meg s kísérjem figyelemmel minden lépését. Ezt természetesen megtettem és pedig a legjobb eredménnyel. Tudom például azt, hogy ön most találkáról jön. De lássa, én, ha hölgyekről van szó, mindig gavallér vagyok. Nem áruolom el a férjének. Persze a költségeimet meg kell térítenie. Mindössze negyven koronáról van szó.

Az asszonyt annyira meglepte a zsaroló fellépése, hogy zavarba jött és riadtan igyekezett tovább sietni. Azonban az állítólagos magándetektív továbbra is kísérte hazáig, ahová hordárral küldött zsaroló leveleket. Az üldözést végre meguntta az urnő és a rendőrségen feljelentette a zsarolót. Itt kitért, hogy hamis néven mutatkozott be, mert Winternitz Zsigmondnak hívják és nem magándetektív. A rendőrség kihallgatja és utána le is tartóztatta.

Justh Gyula balesete.

ARAD. Justh Gyula, a képviselőház elnöke, valamint a leánya nagy veszedelemben jutottak. Kocsin Arad felé hajtottak Justh Gyula tornyai birtokáról, amikor szembekerült velük Arad város utjonnan beszerzett hatalmas auttomobil-omnibusza. A képviselőházi elnök kocsijának a lovai a szokatlan látványtól meghokrosodtak és elragadták a kocsit. Justh Gyula és leánya azonban még kellő időben leugrottak a kocsiról s így semmi bajuk sem esett. A kocsi ellenben teljesen összetört. Justh Gyula és leánya a kellemetlen kaland után folytatták utjukat Budapest felé.

Csábítás kívándorlásra.

ARAD. A vármegyei kezelőszemélyzetet egy szemérmetlen német kívándorlásti ügynökség 4-5 ezer korona jutalék ígéréssel arra akarta csábítani, hogy a megye területéről kívándorlókat toborozzon Amerikába. A hamburgi B. Karlsberg cég ugyanis felhívást intézett a megyei irnokokhoz, hogy közöljék vele a kívándorlani szándékozók névjegyzékét, s felhívás egyelőre nem kíván többet, mert — mint Karlsberg írja — ami az utlevelek megszerzését és a kívándorlók szállítását illeti, — az nem itközik semmi akadályba. Amint a kívándorlók behajóztak, személyen-

kint tíz koronát, minden féljeggyel utazó gyermekért öt koronát fizet a hamburgi cég annak, aki a címet közzölte s nehogy ezért a közzötésért valami baja essék, Karlsberg Ausztriában adja fel a leveleket s a címekezt járó provizóit is egy osztrák pénztévezetójának küldi. Az illető megyei és járási irnokok a felhívást elküldötték Dahnoki-Nagy Lajos alispánnak, aki kötelességének ismeri a felhívást ellen a megtorló intézkedéseket megietni.

Az esperes fejjere.

ARADHEGYALJA. Tragikus szerencsétlenség történt a napokban. Szüreti mulatság közben Hamsea Vojku lippai görög keleti esperes tréfából elővette revolverét, amely elcsúszott. A golyó szíven találta Putics tanító feleségét, aki meghalt. Az esperes ellen a vizsgálólatot megindították.

Adóépénzek loptak.

BEREGSZÁSZ. Az adóhivatalnál nagy sikkszáztást fedeztek fel. A vizsgálat szerint az eddigi hiány 35 ezer korona. Ottmayer Ignác adótárnok vagyonát zár alá vették. Az adótárnok halálos börtöt meg. Hogy ki a bűnös, a vizsgálólat eddigi adataiból még nem derült ki.

Megmérgezett kutak.

DEBRECZEN. A város határában fekvő Alsó-Józsa község lakossága rémes izgatottságban van amiatt, hogy valami gonosz kéz a község kutait megmérgezte. A körörös ugyanis több egyforma körülmények között történt mérgezési esetet konstátál a faluban, aminek az volt az oka, hogy a községi közkút vize meg volt mérgezve. Azonnal megvizsgálták és elemezték a vizet és kitért, hogy a kutak kénssavval és petroleummal mérgezték meg. A vegyelemzés ugyanazt állapította meg a község legtöbb kútjáról is, mire az összes kutaknak bezáratták. A betegek száma meghaladja a harmincezt. Kivételesen hasonló mérgezési tünetek között betegeltek meg és nagyon soknak súlyos az állapota. A csendőrség azt hiszi, hogy valaki ostoba babonából mérgezte meg a kutakat, de nem lehetetlen az sem, hogy bűneseményről forog fenn. A titokzatos ügyben szigorú vizsgálólatot indítottak. (Kábelsürgöny alapján erőlr már két hét előtt adtunk hírt. A szerk.)

A nyitvamaradt gázcsap.

ÉRSEKÚJVÁR. Deckerr Elemér városi mérnököt minap reggel halva találták a lakásán. Az alig 28 éves élet-erős ember előtte való este 11 órákor tért lakására, amely gázvilágítással volt ellátva. A gázcsap valahogy nyitva maradt s a fűcsapon kiömlő gázok élen a mélyen alvó mérnököt megölötte. A tragikus véget ért fiatal embert, aki Deckerr Aladár vasuti főfelügyelőnek volt a fia, az egész város őszinte részvétele mellett temették el.

Bottján tábormok.

GYÖNGYÖS. II. Rákóczi Ferenc kurucz generálisának, Bottján Jánosnak emlékére felállított emléktáblát most leplezték le a Ferenc-rendi szerzetesek ősi templomában. Az ünnepen résztvevő Gyöngyös város egész közönsége, a képviselőház nevében pedig Kálmán gyönyörű beszéddel méltatta a híres generális érdemeit. Beszéde közben lehunlt a piszkei márványból készült remek emléktábláról a lepel, amire Thyly tette a képviselőház koszoruját. Ezután Pintér Kornél rendfőnök átvette az emléktáblát. Döbben bankett volt, amelyen nagyban ünnepelték Thyly Kálmánt és Férster Gyula bárót.

Dinamitlopás.

KAPNIKÁNYA. Az itteni aranybánya-társulat raktárából a napokban ismeretlen tettesek tizenöt kilogramm dinamitot loptak el. Az eset most már annál is feltűnőbb, mert ez a második eset rövid időn belül, hogy a dinamit-raktárt titokzatos módon megelész- málják. A csendőrség érélyes nyomozást indítottak a bányászok és napszámások között a dinamitlopások kézrekerítése céljából, valamint az irányban is, hogy nem terhel-e valakit mulasztás, esetleg bűnös összejátszás felelőssége, hogy a robbanószereket könnyen hozzáférhető helyen, vagy őrizetlenül hagyják.

Esküvő.

KAPUVÁR. Sopronmegye. Barabás József itteni járásbírósi tisztviselő minap tartotta egybekelési ünnepélyét Tóth Erzi urhölgygyel Győrött. A szesz hatalma.

KAPUVÁR. Lajtos János babóti legény egy beszeszelt, hogy azt sem tudta, merre viszik a lábait. Ebben az ittas állapotban tévedt Ader Anna udvarára s ott éktelen lármát csapott. Az alvók felébredtek a nagy zajra, de nem mertek semmit sem tenni az ittas legénynyel, aki az ablakok beverése után

elhagyta Ader Anna udvarát.

Thököly végső nyugóhelye.

KÉSMÁRK. Wekerle Sándor miniszterelnök utasítására a Thökölyhamvakat, amelyek eddig ideiglenesen az evangélikus templom kriptájában voltak, véglegesen fogják elhelyezni. A templom mellé díszes kápolnát emeltet a kormány s abba helyezik a fejedelem hamvait és szarkofágját. Az új kápolna egyik falába rakják bele azokat a sírköveket, amelyek Iszmidben Thököly hamvait fedték. A kápolnára emléktáblát tesznek, amelynek elkészítésével Holló Barnabás szobrászt bízták meg.

Kórház epileptikusok számára.

MAKÓ. A belügyi kormányzat megvásárolta Dombegyházán a vízsei pusztán fekvő herceg Ypsilanti kastélyát, melyet 105 hold föld övez. A belügyi kormányzat a kastélyt epileptikusokat gyógyító nagyszabású intézeté alakítja át, melyben 100 ingvenes beteg lesz elhelyezhető. Az átalakítási munkálatokat már a jövő héten kezlik meg és ez intézet első lesz e nemban az országban.

Gyilkos recept.

MÁRAMAROSSZIGET. Dr. Gruber József városi tisztí főorvos tévedésből olajban negyven centigramm foszfort rendelt egy köszvényben szenvedő betegének, Tamás Antal nyugdíjas fővadásznak. A beteg bevette a gyógyszerét s utána irtózatos kinszenvedések között meghalt. Dr. Gruber orvos ellen az elhunyt fővadász fia feljelentést tett. A bíróság elrendelte Tamás Antal felboncolását s az orvosság és a recept elkölzását. A városban az eset nagy szenzációit keltett, annál is inkább, mert dr. Grubert kötelességtudó s kiváló orvosnak ismerte mindenki.

A színház jubileuma.

MISKOLCZ. Minap nagy ünnepélyességgel ülték meg a színház fennállásának ötvenéves fordulóját. A Borsod-Miskolci Közművelődési és Muzéum-Egyesület emléktáblát készítette, amelyet Kovács József dr. ügyvéd ünnepi beszéde kapcsán, nagy közönség jelenlétében leplezték le a színház előcsarnokában. Innen a közönség a Szemere Bertalan szobrá elé vonult, ahol a színházi részvénytársaság koszoruját az elnök, Rácz György dr. tette le, s koszorút helyeztek még a szoborra a miskolci újságírók is. (Szemere kezdeményezésére épült fel a miskolci színház.) Szemere szobráról Latabár Endrének, az első miskolci színházigazgatónak avasi sírholójához ment a közönség ahol a színházi részvénytársaság koszoruját Szombathy László, a szintársulat koszoruját pedig Palágyi Lajos igazgató tette le. Az újságírók szintén tettek koszorút a sírholtra. Este díszelőadás volt a színházban, amely tulajdonképpen a szezon megnyitó-előadása volt. Egy alkalmi előjáték és prologus után „Brankovics György”-öt adták, Tesztory Julia, Székely Ilonka, Palágyi, Majthényi, Pártos, Somlár és Czobor közreműködésével a főbb szerepekben. Ötven évvel ezelőtt a Latabár társulata is „Brankovics György”-gyel kezdte meg az előadásokat. A közönség ünnepi hangulatban nézte végig a jubilaris estét, amelyen jelen volt az első miskolci színházigazgató fia, Latabár Kálmán, a Nemzeti Színház tagja is.

Megrabolt földbirtokos.

NAGYBAJOM. Minap éjjel rablók áttörték Récsy földbirtokos lakásának falát és a pénztárból kiraboltak 3000 koronát, azután Tóth Selyem József lakásába törtek be, ahonnan 2000 koronát és értékes irományokat vittek el. Az elrablott dolgokat a teendő árkiában találták meg. Az eddigi nyomozások szerint a rablást kóbor czigányok követték el.

Gyilkosság.

NAGYGAJDOS. Ungmegeye. Zabruczi Mihály gazda learatóit rozsföldjére két ökrét kihajtotta éjjelre legeltetni. Másnap hajnalban két kisebb fiu, akik szintén ökrökkel künn háltak, legeltetés közben rábukkantak Zab-

ruczki hullájára, akin lővés és a fejére mért ütések nyomai voltak.

Dr. Kosztka Imre vizsgálóbíró még azznap a helyszínen megjelent s a boncolás és a tettes kinyomozására az eljárás folyamatba tette. A hulla mellett talált zsebkendő s a megölt ember ellen a bírósághoz tett feljelentés adták meg a nyomozathoz a szálakat. A csendőrség a nyomozatot nagy érély-lyel teljesíti s a tettes kilétét minden valószínűség szerint kiderítik.

Borzalmas vletlen.

NAGYKÁLLÓ. A határban levő szülők között megdöbbenő szerencsétlenség történt. Fehér Imre szőlőpásztor véletlenségből agyonlötötte az édes leányát, aki éppen vacsorát vitt a holdogtalan apának. A szerencsétlen ember annyira megrémült a saját kez által előidézett katasztrófa fölött, hogy válságosan megbetegedett.

A tragédia este hat óra tájban történt. A szőlőpásztor bevégezvén rendes sétáját, leheveredett a földre a bok-

J. D. MOSKOWITZ
Dayton, Ohio. Saját házában.
West sítel üzlet: 1444 Dakota street.
North sítel üzlet: a Kossuth-telepen.
A MAGYARSÁG KIPROBÁLT BARÁTJA.
Közjegyző. Az összes hajóvalnak kinevezett ügynök.
Hajójegyeket elad eredeti áron.
Pézt küld a világ minden részébe gyorsan, pontosan és olcsón.
Külföldi és hitelesít amerikai és ó-hazai okmányokat.
DAYTON, OHIO.

New York, Hazleton, Wilkesbarre
NÉMETH JÁNOS
v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet
Levélczím: NÉMETH JÁNOS
457 Washington St., NewYork, N.Y.

THE STAR BOOK BINDING CO.,
Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street
Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTÁNYOS ÁRAK. —

ELADÓ BIRTOK
MAGYARORSZÁGON Borsodmegye Meszes és Martonyi községek határában fekvő KAROLA névű major eladó. A szántóföld ezer öleöntü — a kaszáló rétet is beleszámítva — 400 korona. Bővebb felvilágosítást adhat **MAJOROS JÁNOS**
402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

KLEIN ARTHUR
MAGYAR BANKHAZA
101 Hewkins Avenue, Rankin, Pa.
Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katonai-ügyeket biztosan elintézt.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-házába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKESKEDŐ
TRENTONBAN.
P. A. SPRACKLEN
350-358 SOUTH BROAD STREET.
Cicó és portos kiszolgálás.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELELEKEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉRE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

rok köze és várta leányát, aki ilyen időben vacsorát vitt számára. Egyszerre csak kutyacsaholást hallott közelről. Fehér figyelmű kezdett és elővette pus-káját, hogy belelőjön a kutyába. A fegyver elsült s utána velőtrázó jankáltás hangzott fel. Balsejtelemmel megkapva a lövés irányába rohant és ott találta vérben felegyve Mária nevű fiatal leányát. A boldogtalan apa rémülten szaladt haza, ahonnan segítséget hozott. Az elősiető emberek bevitték a nyiregyházi Erzsébet-kórházba az eszméletlenül fekvő leányt, ahol az orvosok megállapították, hogy a fegyverben levő sörét a gyomrába hatolt és sérülése halálos. Minden mentési kísérlet hiábavaló volt. A leány anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, hajnalban elhunyt. Fehér Imrét, aki azóta snlyos betegen fekszik lakásán, az ügyvédségtől kiküldött vizsgálóbíró lakásán hallgatta ki.

Elkobzott röpirat.

RÓZSAHEGY. A napokban „Magyarországi forradalmi szocialisták” aláírású lázító röpiratokat osztogattak, amelyet azonban a szolgabírósg elko-bzoltatott.

Elfogott pénzhamisítók.

SÁTORALJAUJHELY. A rendőrség a napokban két pénzhamisítót fogott el. Az egyik Kárász Károly gyári-munkás, 25 éves már 7 évet töltött a váci fegyházban lopásokért, ahonnan csak nemrég hoesítoták ki felté-teles szabadságra. A másik Ujfalussy Albert napszámos. Kihallgatásuk alkalmával a rendőrség megállapította, hogy a Kárász levő nadráz Prichme Jakab tulajdonát képezi, akinek kárá-ra előző éjjel követek el betöréses lo-pást. Kárász és Ujfalussy beismerték hogy ők követtek el a lopást (a ruhá-kat és ezüstneműt Ujfalussy lakásán me-z is találták) és hogy hamis pénzt gyártottak.

Ujfalussy Vácra ismerkedett meg Kárászszal és ott a fegyházban tanul-ták meg a hamis pénz készítését. Val-lomásuk szerint gipszbe nyomtak egy forintost, így nyerték a formát és ebbe öntötték a vízvezeték csövekből nyert ezinket. Ujfalussy csak 14 darab for-intost készített ismeri el. Ebből ötöt megtaláltak nála.

Az élet rejtelmeiből.

SOPRON. Tavaly az itteni erőiben felakasztotta magát egy Senff Oszkár nevű idősebb ur, ki már évek óta szere-ny visszavonultságban élt Sopron-ban, hol csak kevesen ismerték őt. Ko-rábban a porosz hadseregben viselt tisz-ti rangot és egész egyénisége elárulta, hogy valamikor jobb napokat élt. Öngyilkossága előtt napokig nem volt mit ennie, feltehető tehát, hogy anyagi nél-külözés vitte a szerencsétlen embert a halálba. Segítségét nem kért és nem fogadott el senkitől. Most azután ki-tűnt, hogy a szerencsétlen ember igen előkelő családból származott, de Német-oroszországot elhagyván, senkivel nem tu-datta tartózkodó helyét; így történt, hogy hozzátartozói csak most tudták meg tragédiáját, mikor már évek óta eredménytelenül kutattak utána. Ki-tűnt, hogy hozzátartozói többszörös milliómosok, kik szívesen segítettek volna rajta, ha fel tudták volna találni őt. Fiai is előkelő állásokat töltenek be és felesége, kitől elváltan élt, elkö-vetett mindent, hogy férjét megtalálja. Törekvése azonban hiábavalónak bizo-nyult. Az öreg urat annak idején a város községében temették el. Most esz-lődj haza akarja viténi tetemét Né-metországba.

Mert apjuk iszákos volt.

SUKOR. Fejérmegye. Nagy István jómódu földmives fia, ifjú Nagy István meggyilkolta. Az öreg ember az utó-bi időben ivásnak adta magát s ezért vagyonai romlásnak indult. Három fel-nőt fia nem nézhette apjuk iszákossá-gát s minap, midőn az öreg ittasan tért haza, István nevű fia kiesalta a mezőre s ott doronggal agyonverte. Másnap találtak holttestére. A esendőség mind a három fiut letartóztatta s beszállítot-ta a székesfehérvári ügyészségre.

AZ ÁLTALÁNOS VÁLASZTÓI JOGRÓL.

Andrássy Gyula grófnak megnyilatkozása.

A „Magyar Hirlap” egyik munkatár-sa felkereste Andrássy Gyula gróf bel-ügyminisztert Bécsben a „Magyar Ház”-ban, hogy a szociáldemokraták-nak az általános választójog mellett rendezett nagy tüntetése alkalmából megtudakolja, hogy milyen stádiumban van az általános választói jogról szóló törvényjavaslat és hogy mikor várható annak előterjesztése.

Andrássy Gyula gróf belügyminisz-ter kijelentette, hogy az általános vá-lasztói jogról szóló törvényjavaslat jó-formán már teljesen elkészült. A bel-ügyminiszter egész nyári szabadságide-jét, amelyet részben Tiszadobon, rész-ben Töketeresen töltött, arra használ-ta fel, hogy az anyagot tanulmányozza és ennek alapján a törvényjavaslaton dolgozzék. A belügyminisztérium ko-difikációs osztálya is foglalkozott a választói jogról szóló törvényjavaslat-tal. Némethy miniszteri tanácsos is-métlen hosszasan idézőtt a belügy-miniszter birtokain, jelentést teendő a belügyminisztérium ez irányu mun-kásságáról.

Andrássy Gyula gróf belügyminisz-ter már jóformán elkészült munkájá-val, melyet, ha csak a parlament mun-karendje megengedi, máz évben a parlament elé szándékozik vinni. Ha mégis halasztás állna be, ugy az nem a belügyminiszteren, hanem az itt el-mondandó körülményeken múlik.

Az általános választói jogról szóló törvényjavaslat ugyanis még a jelenle-ginél is előrehaladottabb stádiumban volna, ha a nehéz és hosszantartó ki-egyezési tárgyalások a kormányt le nem kötötték volna. Még most is a ki-egyezés ügye pillanatnyi, ámde múló akadály gyanánt szerepel, mert magú-tól értendő dolog, hogy a parlament-nek mindenekelőtt a kiegyezési javasla-tokat kell letárgyalni.

Az általános választói jogról szóló törvényjavaslat előterjesztésének idő-pontja tehát attól függ, hogy a kiegye-zési javaslatokat mikor tárgyalja le a Ház és mikor kerül sorra a költségve-tés tárgyalása. A belügyminiszternek az a szándéka, hogy a költségvetési tár-gyalások során előterjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavasla-tot.

— Ilyenformán tehát, — mondotta Andrássy Gyula gróf belügyminiszter — a törvényjavaslat benyújtása már ugyszólván küszöbön áll és a szociál-demokraták nagy erőfeszítése, amely általános munkaszünetre kényszerítet-te az országot, csak arra volt jó, hogy nyitott ajtón törekedjen be. A kor-mány egy pillanatig sem tévesztette szem elől az általános választói jog te-kintetében vállalt kötelezettségét és egyfelől semmiféle jóakaratu, de más-fele biztatásra sem volt szükség, hogy munkáját elvégezze, másfelől semmifé-le terrorisztikus nyomás nem bírhatja arra, hogy felelősségteljes munkáját hebehurján végezze.

Ami a törvényjavaslat elveit és irá-nyát illeti, a belügyminiszter nem tar-tja illómosnak, hogy arról nyilatkozzék, mivellett miniszterhátsáival közölte vol-na a javaslatot.

A legközelebbi stádium tehát a jav-aslatnak a minisztertanács elé ter-jesztése lesz, mert azok a makacsul és ujra visszatérő hírek, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a javasla-tot szaktanács elé szándékozik terjesz-teni, teljesen alaptalanok. A belügy-miniszter sohasem gondolt erre és most, a dolgok jelenlegi állásában, az afféle anketózás csak kitolná a betervezés időpontját. Különben is teljesen feles-leges dolog volna a szaktanács. A bel-ügyminiszter a javaslatot a miniszter-tanács elé viszi és onnan rögtön a par-lament elé, ahol azután mindenki hoz-zászólhat.

A belügyminiszter még azt a remé-nyiségét fejezte ki, hogy tekintettel arra, hogy az ügy, amelynek érdekében a tüntetést rendezték, olyan előrehaladt stádiumban van, a demonstráció telje-sen feleslegesnek mondható.

A belügyminiszter ur e fontos és vi-lágos nyilatkozatai természetesen tartó-zkodásukban is megerősítik, ami min-den jóhiszemű és figyelmes ember előtt tudott volt: hogy a választói reform dolga biztos, javaslatai igen közel jövő-ben a törvényhozás elé, s amint ennek technikai lehetősége meglesz, tárgyalás alá is kerülnek. Nem mondjuk, amit a miniszter ur jogosan mond a szocialis-ták tüntetésével szemben, hogy ő is e nyilatkozatával nyitott ajtót tör be,

mert e tüntetés elég ok arra, hogy a belügyminiszter az országot felvilágo-sítsa arról, amit el akarnak homályosi-tani: hogy az általánosított választói jog éppen minálunk nem osztályérdek és osztálykitalálás, hogy régi nemzeti követelése társadalmunknak s nemzeti pártjainknak, hogy nem egy alkot-mánybontó rögtönzés ötleteiből, hanem annak ellenére került erőgyűjtő pro-grammunk legfőbb helyére, s ennek kö-vetkeztében, becsületes és komoly elő-készítés után, napirendünk legfőbb el-vezezni valói közé. A mily természete-s joga tehát minden osztálynak és fő-képp politikai pártnak életjelt adni ma-járól és propagálnia törekvéseit; amennyire türelmeseknek és megértők-nek kell lennünk akár a munkásság tö-rekvései, akár a szervezett munkásság-gal tagadhatatlanul szorosán összekö-tött szociáldemokrata pártunk akceiói iránt, amennyire nem szabad már a hu-szadik században Európa közepén düh-be gurulniuk s erőszakra gondolniuk olyan, bizony sok kárt okozó tünteté-sekkel szemben sem, mint aminő a mun-kaszünetelés, ha különben a törvény s a közbiztonság korlátain belül marad, annyira felesleges és épp ezért rossz érzést keltő ez a tüntetés, mikor erőltet-tett ürügyön történik. A választói re-formnak nincs rá szüksége, az bizo-nyos, mint ahogy bizonyos, hogy e re-form teljes, komoly és becsületesen de-mokratikus lesz s viszont, ami számba-vételt metáln ráparancsol a nemzeti érdek, azt, nincs az a fenyegetés, vagy erőszak, vagy nyomás, amely fölébe kényszeríthetné a munkásságot s a nemzetiségeket is magába záró magyar nemzet életérdekének. Meglesz a re-form, mint nemzeti közakarral meg-alkotott intézmény, szervesen s eleve-nem illeszkedik majd bele alkotmá-nyunkba, az életből kinőve s az élet szá-mára, meglesz és meg volna minden tüntetés nélkül, sőt minden tüntetés el-lenére is, — ha tehát a szociáldemo-kraták mégis úgy tesznek, mintha egy nagyobb szabású tüntetéssel kéne mind-ent kiküzdni és kikényszeríteni, akkor, úgy látszik, nem az általános választó-jognak van szüksége a tüntetésre, ha-nem nekik, apasági halálszatul, mely-lyel egy okvetetlen részünkül jutó jóról azt akarják elhitetni, hogy töllük származik s nekik köszönhető. Ezt a poli-tikai nyereséget egyébként nem kéne töllük irigyelni, — hiszen a fő az, hogy a reform meglegyen. Am a mi társadal-munkban, épp ugy, mint másutt, van sok jóhiszemű konzervatívág és az új dolgoktól való természetes, nálunk pláne, nemzeti félelmekből is táplálkozó huzódózás. Hiba ezt provokálni, s az figyelme kára, nehézsége s egy leküzdni való akadályllyal többje, ezeket a félel-meket feleslegesen nevelni.

Elégtétellel látjuk, hogy a belügy-miniszter s a kormány maga nem tar-tozik az aggodalmak közé, s a nemzeti és demokrata haladás útján nem állítja meg semmiféle hebehurgyaság, vagy törvetés. A választójog reformjá-tól és taktikai árnyékaitól különvá-lasztva pedig a munkásság tüntetése nem olyasmi, amit ellenségesen, remül-ten, vagy értetlenül kellene nézni, a mai világban, s különösen a magyar társad-alomnak, melynek még nincs két nem-zedéke, hogy éppen kiváltságos osztá-lyai jártak elől a népszabadság kiter-jesztésében. Leckére és figyelmezte-tésre ugyan se nem szorult, se nem szol-gált rá, de épp ugy, mint ahogy nem ellensége, hanem testvére és barátja a magyar munkásságnak, azt sem siet egyre-kettőre elhinni, hogy a magyar munkásság neki ellensége lehetne, s ell-ensége a nemzetnek, melylyel együtt áll, vagy bukik.

A MEGRÁGALMAZOTT MINISZTER.

Esztergommegyei derék földmives emberek jártak fenn a napokban Buda-pestben. Panaszra jöttek. Voltaképpen választók voltak, akik fontos ügyben keresték fel képviselőjü-ket, Zlinszky Istvánt. A képviselőnek nem volt előre beje-lentve ez a látogatás, s amikor a jó vá-lasztópolgárok betoppantak hozzá, na-gyon meg volt lepve. De azért szeretet-tel üdvözölte őket. — Hozta Isten kendeket! De jó, hogy már egyszer feljöttetek! Sorra kezett fogott a választóküldött-ség tagjaival, de aztán megkérdezte tö-lük: — Hát aztán mi járatban vannak kendek? A küldöttség vezére és szónoka előre lépett és nagy fontosan így szólt:

— Nagy baj van ám, nagyságos uram! — Na, mi baj van? — Azok a mi falunkbeli darabontok megrágalmzták Kossuth apánk fiát, a Kossuth Ferenc tekintetes kegyelmes urat. — Ne mondja, Pista bácsi! — Az ám. Igaz, hogy mi nem hit-tük... de hátha mégis van valami a do-lgoban? — Hát mivel rágalmazták meg? A vezérszónok még egy lépést tett elő-re és majdnem ijedt arccsal sugta meg a nagy rágalmat. — Azt terjesztik róla azok a czudar darabontok, hogy — kormánypárti...

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése czéljából minden héten e helyütt fogjuk nyugtá-zni a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akár ügyünk-nek, akár posta útján fizetett s e fi-cetést követő számban a megtörtént fi-cetéstől nem találja e rovatban a nyugtá-t, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladé-k-talanul értesít.

Egész évre előfizetett New Yorkban Balogh Sándor; Brooklynban Jeney La-jos; Bridgeporton Kozma Mihály, Mar-czinko Emil; South Norwalkon Grosz Ferenc plébános; New Brunswickon Chonka István, Vági Pál, Fuchs A., Szabó Lajos; Keasbeyn Tóth Ignác; Alleghenyben Bányai János; Rei-singen Buday Smith Sándor; Garfiel-den Bojszko Mihály; Daytonban Föld-desdy György; Poughkeepsien Lautner József; Braekenvillen Hauchim Mi-hály; Columbusban Varga Sándor, Tippman Béla; Pittcockon Várhelyi Lajos; Glen Osbornon German An-drás; Leckroneban Katrenics János, Kiss István; Uniontownban Manusov Bona, Gál Gábor; Iselinben Kovács Sándor; Magyarországon Tarcalon Baranyi János.

Felére előfizetett New Yorkban Darvas Aladár, Fóris Sándor, Császár Kálmán, Gerendásy Jenő; Trentonban Meyer György; Passaicon Tóth Pál; Daytonban Mészáros József, Füle La-jos, Szabó Imre, Erdely János, Csipkár Mihály; Columbusban Kozma Sándor; Esteyn Donath Sámuel; Beadlingen Pálur János; Ironcladen Németh Já-nos; Steubenvillen Csordás György; Iselinben Kovács Sándor; Rankinben Boka István; Bridgeporton Hermán István, Hugya János, Hricza József, Tatay János, Dezső István, Reskó Miklós, Hroskó Ferenc, Rencsy Já-nos, Kossalkó József plébános, Ádám Dénes; South Norwalkon Nagy Antal, Varga András, Szmirnyák János; New Brunswickon Juhász József, Supp József, Vass János, tisz. Borsos István, Juhász Lajos; South Riveren Csinó La-jos; Elyrinben Darázs Frigyes, Boda József; Magyarországon Miskén Sali Pál; Obecsnán Herzog Mátvás.

Negyedévre fizetett New Yorkban Tóth Mihály; Omahában Melha Tibor.

OLVASÓINKHOZ.
Dr. Pólya László ur belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen, előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

KRAJNYÁK JÁNOS
Cleveland, O., 2755 East 79th street
alatti legmodernebbül berendezett sza-lonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Kétféle whiskey, törköly, nemkülömben mindig friss hordó és áveg sör, tüzes magyar borok, finom zamatu szivarok, biliárd, stb. állanak a közönség ren-delkezésére.

Jos Pokorny
227 AVE. A. NEW YORK.
Hazai czimbalmok, czele-rák s más hangszerek, kö-tők és zeneiskolák min-den hangszerhez, nemkülömben hazai órák és ék-szerek, könyvek, tajték-áruk stb. üzletbenem kap-hatók.
KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET

PITTSBURGI IRODÁNK MEG-BIZOTTJAI.
ERPF ARTHURPittsburg, Pa.
LENGVEL SÁNDORPittsburg, Pa.
BODÁCS SAMUELRankin, Pa.
SZAVKO ANDRÁSHomestead, Pa.

BENCZE JÁNOS ur
PASSAICON, N. J. képviseli a Bevándorlót. Előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt passaicai honfitársaink pártfogásába.

HUNFALVY HUGÓ
Hítes ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal.
Iroda a fapostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

PARTOS PATIKÁJA
ICAZI MAGYAR GYÓGYSZERTAR
160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.
Telefonszám: 428 Orchard.
Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.
— Telefon útján is megrendelhetők. —
PARTOS CREAM
Ez tudományos arcbőrreltető, táplálja az arcbőrt s megakadályozza a ráncok és vonások képződését.
35 cent, 65 cent, és 1 dollár közötti árak.
Lillomszappan, olíajás elleni porok, bajszkötők a legnagyobb választékban.
POSTA ÚTJÁN IS MEGRENDELHETŐ.
Serkítők és sebészeti szerek jutányosan ka-lakók.

MOLNÁR KÁROLY
Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatti legmoder-nebbül berendezett szalonját ajánlja hon-fitársai pártfogásába. Pomásnál pom-pásból itatók, tüzes magyar borok, kétfé-le szivarok, biliárd, kártya, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

MAGYAR FONOGRÁF ÜZLET
280 BOWERY, NEW YORK City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.
A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVALTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL.
— Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé. —
Ma'yar dalok darabja 35 cent.
— MEGBIZHATÓ MAGYAR ÜZLET. —
Magyar levelekkel magyarul válaszolnak.
RENT-PRIZE LIGHT CO.,
280 BOWERY, NEW YORK CITY.

THE ORIENTAL BANK
182—184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand st. sarkán, NEW YORK
TÖKE és FELESLEG \$1,850,000
R. W. Jones, Jr. elnök, Nelson G. Ayres, első alelnök, Ludwig Nissen, Erskine Hewitt, Charles J. Day alelnökök, R. B. Estabrook, helyettes pénztáros, Geo. W. Adams, pénztáros, Leopold Friedrich, a külföldi osztály vezetője.
SZÍVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK — VESZÜNK ÉS ELADUNK —
MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT

ÚJ GAZDA! ÚJ REND!
— Előrendű magyar szakkönyv —
Mrs. B. ÁTHORY
PITTSBURGH-BAN
az egyetlen szépen berendezett magyar ÉTTEREM és KÁVÉHÁZ a
LITTLE HUNGARY
ahol izletes ételre, figyelmes kiszolgálásra talál.
— ESTENKINT KÉTFÉLE ZENE. —
911 FIFTH AVENUE
VAJDA IGNÁCZ, tulajdonos.

Egri Csillagok.

REGÉNY ÖT RÉSZBEN.

Irtá: Gárdonyi Géza.

(Huszonkettedik folytatás.)

Mekesey reggel visszatért. Gergelyt az asztalnál találta. A mécses égett előtte, s ő maga a karjaira borulva szendergett.

— Miért nem feküdtél le? — kérdezte Mekesey.

— Azt hittem, nem fogok aludni. — Hát a leánynyal beszéltem. Jól sejtetted, hogy nem szerelemből megy Fürjeshez.

Gergely megrázkódott, mintha vízzel ántózték volna végig.

— Mondtd, hogy itt vagyok?

— Mondtam. Hozzad akart rohani, de én tartottam vissza.

— Minek tartottad vissza? — pattant fel Gergely.

— Nono. Bizony még nekem ugrasz szép köszöneteképpen.

— Ne haragudj. Nekem parázs-van a lábam alatt.

— Hát azért nem eresztettem hozzád, mert utána zudult volna az egész udvar. Öneki szégyene lett volna, minekünk meg bajunk.

— Hát mit mondtál neki?

— Azt, hogy én megcsufolom Fürjést, ő meg adja vissza a gyűrűt.

— Mit felelt? — kérdezte égő szemmel Gergely.

— Azt, hogy őt a királyné kívánsága tette menyasszonnyá, és hogy nem tud szabadulni, mert a szülői is erőltetik. Szóval ez a vén királyné itt az ő nagy teli unalmában háziasítással mulatozik. Fürjes persze kap a leányon. A leány meg, hogy kedvében járjon a királynénak, tányérta teszi a szívért, és szép szüzi alázatossággal odanyújtja neki.

— Hát bizony nem szereti, ez bizonyos.

— Bizonys.

— És velem akar beszélni.

— Azt mondtam neki, hogy ma este odaviszlek.

Gergely sebesen járt fel-alá a szobában, aztán megint eszűgedten ült le a rossz szalmaszékre.

— Mi haszna, ha ki is vetjük a nyeregből Fürjést, akkor sem adnak nekem, ha elvehetném.

— És keserűen folytatta: — Ki vagyok én? Senki. Mim van nekem? Semmim. Sem apám, sem anyám, sem egy kis házikóm. Törökék igaz, úgy neveltek, mintha saját fiok volnék, de anyyra sohase voltam fiok, hogy kérésre merem volna nyitni a számat.

Mekesey összefont karokkal állt az ablaknál, és nyugodtan felelt:

— Nem tudom, mit beszélsz, de látom, hogy meg vagy zavarodva. Elvégre, ha a leányt el akarod venni, nea kell ahhoz sem apa, sem anya, csak egy kis hajlék. Ha éppen akarod, van nekem egy kis viskóm Zemplében. Üresen áll. Lakhato! akár tíz esztendeig.

— A házba kemence is kell, a kemenczébe kenyér.

— Nem vagy-e tudós? Többet tudsz, mint akármelyik pap. Manapság keresve keresik a jó iródeákat.

— Jól beszélsz! — kiáltotta Gergely dőltre gyuladva.

— A fő most az, — szólt Mekesey, — hogy éva ne menjen férjhez. Te a táborba jössz velem, és nem telik bele egy év, lesz anyai fizetésed, hogy eltartható őt.

Gergely kapkodta magára a köpönyegét, karját, süvegét.

— Megyek, — mondotta, — az apjá-hoz, anyiához, és megmondom nekik, hogy várjanak.

Mekesey lenyomta őt a szalmaszékre.

— Még ám a tüzes pokolba, de hogy még. Szépen bezárnának valamű dűtyiba, míg az esküvő el nem mulik. Még az orrod hegyét se lássák, azt mondom!

A ház előtt lovasok robotgát el. Ére-kezték már a vendégek Kolozsvárról.

IX.

Mikor a völgyre leszállt az esti sötét-ség, Gergely is felment Mekeseyvel a kastélyba.

Nem kérdezte senki, hogy kiesoda. A kastély rajzott a vendégtől. Az összes ablakok világosak voltak. Az udvaron fáklák égtek, a folyosókon viaszgyer-ták. Sötétnek csak az éj volt sötét.

A folyosón is jöttek, mentek, nyű-zsögtek az emberek. Gergely szive el-szorult: ennyi ember között hogyan beszélhet évával?

— Gyerünk a konyhadvarra, — szólt halkan Mekesey. — Az épület hátulsó részére kerültek.

Ott még nagyobb volt a világosság: öles vasnyársot köröf forgattak a borköte-nyes konyhaszék, s bent a konyh-sürgött-forgott a sok fehérruhás szaka-csénép.

— Várj csak, — mondotta Mekesey, — én be fogok tévedni az asszonyok fo-lyosójára, és megtudom évával, hogy hol találkozhattok?

Gergely abba a csoportba ve-nyült, a melyik az ökörsütést nézte. Több nyire kocsisnép volt biz' az, de volt köze e-ny-néhány apród is.

A kíváncsiság vitte oda őket. A kirá-lyi konyhárol nagyokat álmodik a nép, de a vidéki urak maguk is szívesen hal- gatják, hogy mi hogyan készül az ország legnagyobb konyháján?

Ott, a kastély és a kert hátulja között állt a konyhaépület, s az ősz konyha-mester rendelkezésre tizenegy szakács, és husz szakácsinas forgolódt. Csak asszony nem volt ott egy se.

A konyha udvarán egy nagy hizott ökör forgott a nyársra, s józú illattal árasztotta el a levegőt.

A sütőmester csupán a botja intésé-vel jelezte, hogy hol kell igazítani a tű-zön, hogy egyenletes maradjon a me-legség.

A pokoli tűzben és hőségben mozsarak csengettek, aprítókések kattogtak, hus-yerő buzogányok duhogtak, s a szünete-ket kásarotfogás és pecsenyesistegés töltötte be.

Egy nyulánk apród kiabálva magya-rázott a többinek:

— Én itt voltam elejétől, de még az ökröt sem úgy sütik itten, mint máshol.

A tűz forró lehelete elárasztotta a kis udvart és megpirosította az arczokat. Gergely is csakhamar kipirulva állt a többi között, és más multság híján hallgatta az apród elbeszélését:

— Itt ám, — folytatta a fiú, — egy egész borjut varrtak az ökörbe, a borju-ha hizott kanyulkát, a pulykába fo-golymadarat tettek.

— Hát a fogolyba? — kérdezte egy sárgaruhás bamba kis apród.

— Abba, — felelte komolyan az elő-adó, — bagolytojást. A legfiatalabb apródnak kell azt megenni.

Felóra mulva csakugyan nekiállt a sütőmester: kibontotta az ökröt, és kivett belőle egy félig megsült pulykát.

A majorannának illattengere áradt ettől a nézők közé, s étvágyra gerjesz-tette a nem éheseket.

Még nem sült meg. Visszatolták a paraszat az ökör alá, és tovább forgat-ták.

A konyháról hangzó mozsárcsengés, esattogás-kattogás, reszelés, hüdögő-nyőzés megakasztotta a beszélgetés folytatását.

De Gergely nem is volt rá kíváncsi. Az urának nagyobb konyhája volt vala-mikor, s az ilyen ökörsütések gyakrab-ban történtek Bálint uraiban, mint az erdélyi királyasszonynál.

A konyhából egy hajdu friss meleg cipőzt emelt ki. Az aprókok elkapták tőle, és darabokra tépték. A nyulánk ifjú, aki az imént magyarázott, Gergely-nek is nyújtott egy darabot. Gergely elfogadta. Éhes volt.

A sütőmester látva az aprókok fala-tozását, megállította a nyársat, és vé-gighuzta az aczelt az övén lógó láncos késén. Lekanyarította nekik az ökör-nek a két fület.

Az aprókok nagy vivátozással kö-szönték meg.

Gergely jó étvágygyal evett. Oláhék-nál bizony nem kapott délre egyebet, csak puliszkát.

Egy kupa bort is kerítettek az apró-dok. Gergely is ivott. Aztán kezét nyújtott az apródnak, aki ismeretlenül megvendégelte.

— Bornemissza Gergely vagyok, — mondotta a bajszkáját megtörölve.

A másik is mondott valami nevet, de egyik sem értette a másikét. Eközben a kupa visszatért. Gergely szomjas volt még. Jót buzott belőle.

Mikor leveszi a kupát a szájáról, Meko-sy látja maga előtt.

— Jer velem, — mondotta Meko-sy a fejének egy intésével.

Lementek a kertbe. Ott sötétség volt. Az udvari zaj elhalkulva terjengett oda.

— Hát beszéltem a leánynyal, — mon-dotta Meko-sy egy bodzafa alatt meg-állva. — A szem ki van sirva. Kö-nyörgött anyjának, apjának, hogy ne adják férjhez, hanem majd tehozzád.

Azok persze el vannak vakulva a fény-től, a királyné jószágától meg a barát bű-kezességétől. Azzal vigasztalták a leá-nyunkat, hogy ők se szerelemből kerü-tek egyvüvé, hanem megszokták egymást.

Gergely elszorult lélekzettel hallga-tott.

— Hát ezért sírt a leány, — folytatta Meko-sy. — Hogy csak téged szeret, az már bizonyos.

— És Fürjeshez megy férjhez, — fa-kadt ki keserűen Gergely.

— De nem megya bizony. Azt laon-dja, hogy szólni akar veled, és szól majd a királynénak is.

— Miért nem szólt neki előbb!

— Nem kérdezték. Az ilyen kirá-ly-né szökvá van ahhoz, hogy amit ő-jónak vél, arra senki nemet nem mond.

Meg aztán te a füledet se billegted feléje. Azt se tudta, élse-e, vagy meg-haltál?

— És ha a királyné nem enged?

— Akkor holnap az oltárnál mond- nek. Mindenre nemet mond. Szép zava-radás lesz. De mindegy: akkor legalább megharagszik rá a királyné, és haza kerül Budára. Te pedig idővel elveszed.

— Csakhogya akkor meg éppen nem adják hozzád.

— Dehogynem. De most ne erre! be-széljünk, ami négy esztendő múlva lesz.

A leány, ha előbb nem, éjfélok. Valami ház van itten, üvegház. Azt mondta, hogy abban várl meg. Addig nem fekszik le, míg veled nem beszél.

A homályos kertben csakugyan rita-láltak az üvegházra. Lámpás ég-t benne. Három kertész salátát és poré-hagymák szedésével volt elfoglalva.

Köszöntek nekik, de azok anyira siettek, hogy nem lehetett velük szóba állani.

— Hát mindegy, — mondotta Meko-sy, — én itt hagyok. Mondé, hogy megbetegedtél, vagy színlej, részeg-ség, aztán feküdj be valahová, és várd meg a menyasszonyt. Azt hiszem, én is vele jövök.

Ezzel elment.

Gergely halomba úgy érezte, mintha részeg volna. A bor szállott-e a fejébe? vagy az inuldat? Forróságot érzett szív-ében, fejében egyaránt. Valami dühös forróságot, amely a kezét öklöbe szorít-ja.

Végigment az üvegházban a czitrom-fák, muzák, kaktuszok és fűgafák kö-zött. Nyugtalanul és mindig sebes-ben járt fel-alá. Egyszer csak kilődult az üvegházból. A kalapját a szemére huzta, kezét a kardjára szorította, és ment, rohant fel a kastélyba.

Az örmösztülék szobája melyik? — kérdezte a folyosókon.

Az inasok eligazították.

Fehérajtós szoba volt az. Rajta, mint minden ajtón, fekete táblácska és azon a vendég neve krétairással.

Gergely bekopogtatott.

A fakezü öreg az asztal előtt ült ing-ujjban. A felesége éppen rozmarin-ola-jat dörzsölt az ura ősz hajára.

Gergely nem esékolt nekik kezét, csak éppen meghajolt, és kiállta a két öreg ráfagyott tekintetét.

— Uram-apám, — kezdte Gergely.

Aztán, hogy az apám szót nem érezte alkalomszerűnek, újra kezdte:

— Tisztelt uram. Ne bosszankodjék, hogy itt vagyok. Nem a lakodalomra jöttem, és nem is fog belém botlani senki. Még csak azért se jöttem, hogy em-lékeztessen meg kegyelmeitek egy régi ígé-rtükre, mikor a kis éváat a törököktől kiszabadítottam.

— Mit akarsz? — hörkent fel az öreg Cecey.

— Csak azt akarom megkérdezní, — felelte Gergely rendületlenül, — tud-ják-e, hogy Vicza nem szereti a völge-nyét?

— Mi köződ benne! — fortyant rá az öreg. — Mit harsogsz itt nekem! Ta-karodj innen!

Gergely összefonta a karjait:

— Boldogtalanná akarják-e tenni a tulajdon édes leányukat?

— Hogy mersz bennünket kérdőre vonni te! te czenk! jobbágy kutya! — kiáltott az öreg a szinéből kikelve.

— És az asztalon heverő fakedet ragad-ta fel, hogy Gergelyhez vágja.

Az asszony azonban lefogta az öre-get, és Gergelyhez fordult:

— Eredj fiam innen! Ne rontsd meg a lányunk szerencsét! Ti gyerekész-szel azt gondoljátok, hogy szerettek egymást, de látod az a fiatal ember már hadnagy.

— Én is az leszek, — szólt közbe Gergely.

— Az már nem lesz, hanem most az. Eredj innen az isten szerelmére kér-lek!

— Fürjes csak gráva tányérnyaló, — mondotta elkeseredve Gergely, — és Vicza csak engem szeret. Vicza csak velem lehet boldog, — folytatta csak-velem kiáltva. — Ne törjék össze a szív-ét! Várjanak rám, míg elvethetem. Esküszöm, hogy érdemes ember lesz be-lőlem!

— És köny csillogott a szemében. Le-térdelt eléjük.

Az öreg dühében magánkívül ordi-tott rá:

— Takarodj, míg ki nem ruglak!

Gergely felállt. Megrázta a fejét, mint aki rossz álomból ébred.

— Cecey uram, — szólt komoran. — E pillanattól fogva nem ismerem ke-gyelmeted. Csak annyit fogok tudni, hogy azok az aranyak, amiken az anyám vére van, kegyelmednél vannak.

— Háromszázitvenöt, — rikácsolta az öreg. — Fizesd ki neki asszony. Ha semmire marád is, fizesd ki!

Ezt mondvá a derekához kapott. Elő-rántott onnan egy keskeny bőrvet, és kiöntötte az aranyakat Gergely elé.

Az asszony kiolvasta az asztalra a Gergely örökségét, jobban mondvá: ha-di szereményét. Gergely berakta a zsebeibe.

Pillanattig állt. Azon gondolko-zott tán, hogy van-e valami köszönni valója? Hogy a pénzt őrizték? Nem neki őrizték, hanem a saját lányuknak.

Szólanul meghajolt és otthagya őket.

X.

Sápáitan kőszált végig a folyosón. Imitt-amott egy díszes öltözötű urba ütközött, majd a falhoz állott, hogy egy ma-sodmagával jövő kövér urnak utat engedjen.

Szeme eközben az átellenes ajtóra esett, s azán a Meko-sy nevét olvasta.

Rányított. A szobában nem volt senki. Az asztalon gyertya égett.

Gergely rávetette magát az ágyra és sírt. Miért sírt? Maga se tudta. A zsebe tele volt pénzzel. Urrá és függet-len emberré lett ebben az órában. És ő mégis árvaságot és elhagyatottságot érzett. Mennvi sértést, mennvi megve-tést kellett eltűrnie! Te pogány vén ember, fáblól van neked a szíved is!

A kastély falait kúrthang rázta meg. Jeladás volt ez arra, hogy grülekezze-nek a vendégek a vacsorára.

A folyosón mindenfelé nyiladoztak az ajtók, s egyik-másik be is csapódott. A folyosó szönyegén sok csizma kopogott végig.

Aztán szünet lett, s ebben a szünet-ben benyílt a Meko-sy szoba ajtaja.

— Meko-sy, — szólt egy női hang. Gergely felugrott.

Éva állt előtte rózsaszínű selyemru-hában.

Egy kis megdőbbenés, egy halk sikol-tás, aztán a két fiatal egymás karjaiba omlott.

— Évíczám! Évíczám!

— Gergely!

— Eljössz velem, Éva?

— Veled megyek, Gergely!

XI.

Körülbelül hetvenen ültek a vacsora-asztalnál. Több mint fele udvari nép, a másik rész meghívott rokonai a völge-nyének.

A királyné a fiával együtt az asztal-fon. Mind a ketten zöld bársonyban.

Mögöttük egy komor, méltóságos szaka-llú fegyvertartó, akinek a karján fe-jedelmi buzogány pihent. A királyné balján Fráter György, a kis király mel-lett a menyasszony s amellet az öröm-anya.

A menyasszonynyal szemben ült a völ-gégy.

A vacsora csendesen kezdődött. Az emberek csak itt-ott süttögyva beszéltek.

A harmadik fogás után felállott György barát, és köszöntöt mondott az új há-zaspárra. A köszöntőben a királynét szerencsesíllagnak nevezte, a meny-assyonyt hihomnak, a völgegynt a sze-renese kedveltjének. Ide is, oda is ve-tett egy virágot, egy czukrocskát a szá-vában, s még akik ellenségei voltak is, szívesen hallgatták.

Ekkor már, hogy a java borok kerül-tek az asztalra, megindult a beszélgetés. Persze csak halkan beszélgettek, és kiki a maga szomszédjával.

— Miért nevezik ezt sirató-estének?

— Kérdezi az egyik.

— A menyasszony siratja a leánysá-gát.

— De hiszen nem sir. Olyan jó kedve

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az óházába. Az összes hajótársulatok meghatalma-zott képviselője.
Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiál-lítatnak és konzulatusilag hitelesíttetnek. Jogi, katonai és teleknyvi ügyekben pontossággal járok el.
Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.
Az utasokat személyesen elviszem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FÜGÖKZLETEK:
ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

van, mintha örülne, hogy vége a leány-ságnak.

— Csodalom, hogy elereszti a kirá-ly-né.

— Nem ereszti el. Csakhogya eddig palotásleány volt, ezután meg palotás-asszony lesz.

Vacsora után egy új énekest mutat-tak be a társaságnak. Valahonnan Olaszországból jött, s a királynénak már bemutatata a művészetét.

Mig énekel, a menyasszony odaszólt halkan az édesanyjának:

— Anyám, mi lenne, ha én ma meg-halnék!

Az asszony megdőbbenve pillantott a leánynára, de hogy a leány arca mosoly-gott, csak feddéssel válaszolt:

— Hogy beszélhetsz ilyen leánynom!

— De mégis.

— Ugyan, ugyan.

CAFÉ BRESLAU

MAGYAR KÁVÉHAZ
188—190 második Avenue, New York
a 12-ik utca sarkán.
— Kitévő M A G Y A R konyha. —
Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET

Bármily régi betegségekben is szenved a ha-orvosai eddig hiába gyógy-kezeltek, for-duljon biza-lommal hoz-zánk. A mi-e ur a p a l-gyógyinté-zetünkben min-dennemű be-teségnek gyor-san és sikerrel kezelhetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.
Rendelő-órák hétfőnapon reggel 9 órától est 8 óráig, ünneppal délelőt 10 órától déltán 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. PITTSBURG, PA.

VIOLET ARCZCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Úde-arczörbt ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj-és bajsznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bár-hová megküldi a feltaláló:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, O.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON

NAAR MANFRED
békébrőhoz,
15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.,
aki tanácsot, segítséggel látja el.
MAGYAR, NEM. T. TÖT, LENGYEL stb.
TOLMACS MINDIG KÉZNEL.

A NAP

A magyar hajtásról szeméremény. Magyarország legjelentősebb és legelőnyösebb napilapja.
Felolós szerkesztője: Braun Sándor.
Politikai főszerkesztője: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as ország legjelentősebb katonája a 67-es politika legjelentősebb újságja.

A NAP nemcsak a legkitűnőbb lap, de a LEGOLCSÓBB is.

Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.—
Félévre \$2.50
Nagybőrtve \$1.25
Muttatványszámokat készsággal küldi:

A NAP kiadóhivatala:
Budapest, VIII. ker., Rókk Szilárd-u. 9. sz.

Fényképezési Műterem

— Megsiratna?
— Utánad hálnék apáddal együtt.
— De ha én egy hónap mulva feltámadnék, vagy talán kettő mulva, és be-toppannék a budai házunkba?
Az asszony bámulva nézett a leányá-ra.

Éva mosolyogva folytatta:
— Hát lássa, akkor megbánnák a földben, hogy én meghaltam.
Azzal felkelt és a királyné mögé ke-rült. A füléhez hajolt és valamit sug-dosott bele.
A királyné elmosolyodott, és bólin-tott a leány szavaira.
A leány kiment a szobából.
Mindnyájan az énekesre figyeltek, csak az anya látta a leánya távozását, és mindig sápadtabban és nyugtalanab-ban forgatta elméjében a leánya szavait.

XII.

Mikor az énekes végzett, az ajtónálól bekiáltotta:
— Uj énekes! 'Névtelen!

Minden szem az ajtóra fordult, de csak egy karesn, tizenöt éves forma fiút láttak. Czeresznyezsinű atlaszruhába volt öltözve; köntöse félzombig ért. A derekán kis aranyozott kard. A fejét lehajtva jött. Hosszu haja elfedte az arcát. A királyné előtt mélyen megha-jolt.

Aztán felemelkedett s megrázta a ha-ját, hogy az arca kitesse.

A vendégek felkiáltottak meglepeté-sükben, mert az énekes maga a meny-asszony volt.

A királyné egy apródja hárfát nyuj-tott neki, s ő gyakorlott kézzel pengette végig.

Aztán énekelt.

A királyné iránt való figyelemből lengyel dalon kezdte, amit magától a királynétól tanult. Csodaszép ezüst-hang! Még a lélekzet is elállt a hallgatókban.

Felváltozva énekelt azután magyar dalt, török nótát, oláh keserűt, olasz, francia, horvát és szerb dalokat.

A vendégek odavoltak álmélkodásuk-ban, s nem merték tapsolni.

— Nagy ördög ez, — szólalt meg a Mekesey szomszédja, egy udvari méltóság, — meglásd öcsém, még táncolni is fog.

— És mindig ilyen vig? — kérdezte Mekesey.

— Csak akkor, ha jó kedve van. De rendszeren jókedvű. A királyné régen halálra buslakodik, ha ez a leány nincs.

— Jól jár vele az a... Fürjes.

Azt akarta mondani: veres.

A beszélő vállalt vont:

— Anyámasszony ember. Meglásd, hogy ez megy helyetted még a hadba is. Mert ez még hadakozni is jobban tud.

— Fegyverhez is ért?

— Ért? Olasz vívókat győzött le a nyáron. Aztán hogy is, hogy lovagol! Hét férfi kitalnék ebből, s még mindig maradna benne egy tizes ördög.

Az így megdicsért menyasszony ismét magyar nótába kezdett, amelynek az volt mindig a végződése:

Erigy legény szaporán
Daruszörü paripán
Kedvesedhez.

A vendégek ismerték ezt a dalt, de a várt végződést most így hallották:

Erigy legény szaporán
Daruszörü paripán
A Gergelyhez.

S mikor a menyasszony ezt énekelté, a tekintete végigkísítette a vendégsoron, és Mekesey állapodott meg.

A vendégek nevettek. Az t gondolták, hogy a Gergelyhez tréfás változtatás.

Mekesey azonban meleg szél suhint végig. Mikor a menyasszony a másod-ik szakasz végén határozottan őrá pillantott, kihőpintette a borát, és el-sorolt.

Lefutott a lépés és bekiáltott az is-tállóra:

— Matyi! Balogh Matyi!

Lélek se felett. Föl kellett keresnie a szolgánép között a kocsisokat. Ittak azok fakupából, cserépkantából, de még kalapból is a konyha előtt levő térségen.

Valahogy ki tudta közülök választani a szolgáját, de haj! milyen állapotban! Matyi csak ember volt, míg az asztalnál állt, de amint felállott, nem volt ember.

Valami tizen heverték már az asztal alatt s a fal mellett. Aki az asztal alatt hevert, azt csak hagyták, de aki kívül bukott a padon, azt keresztül-kasul egy halomra hugálták a fal mellé.

— Matyi, — ordított rá Mekesey, — az apád részakányát, hol a lovam? Matyi újból felállott, és az asztalba

kapaszkodva felelte:
— Ott van.
— De hol?
— A lovak közt.
És a szemhéját emelve folytatta:
— Lónak lovak közt a helye.
Mekesey mellen ragadta az embert és megrázta:
— Beszélj okosan, mert mindjárt ki-rázom a lelkedet!
Rázhatta azt. Részeg volt annak a lelke is.

Mekesey odalökte őt a többi közé, az-után az istállóba ment, hogy maga ke-resse meg a lovat.

Az istállómester is részeg volt, Mek-esey akár valamennyi lovat elvihette volna tőle.

Végigment hát a sötét istállón, és na-gyot kiáltott:

— Muszta!

Az egyik sarokból nyeresítés felelt a szavára. Ott zabozott a sárka, s mellet-te a Matyi lova. Mekesey egy félrészeg szolga segítségével felnyergelte mind a kettőt, s eltávozott anélkül, hogy valaki kérdezte volna, miért megy el ilyen ko-rán, a vassora vége előtt?

(Folytatása következik.)

HA ELADNI
akarja Magyarországon lévő vagyonát,
HA VÁSÁROLNI
akar földet Magyarországon, forduljon ezen címre:
John Majoros
402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

A FARKAS.

Irta: Rosny J. H.

Aline az ut kanyarulatánál megállt és így szólt kis öcséséhez:

— Szaladj keresztül az erdőn s mondd meg Mathien bátyáknak, hogy a kétórát ynattal utazzunk.

— Nem megyek! — felelt a fiu. — Farkas van az erdőben.

Aline mosolygott. Ó már nagy leány volt. Tudta, hogy a farkas csak a nép képzeletében él.

— Csais! — szólott. — A farkas nem bántja a fiukat.

— Már miért ne bántaná? Ha meg-eszí a leányokat, megeszi a fiukat is.

— Csak nem akarod, hogy én menjek — felelt Aline. — Már a látása is ha-lálomat okozná.

— Én pedig nem megyek!

És a fiu, hogy bizonyosságát adja erős akaratának, nekivágott az országútnak és eltűnt a falu irányában.

Aline sóhajtott. Erénye erős volt, de a falun töltött tizenhat év forró pez-ségbe hozta vérét. A farkas félelmet okozott neki és mégis vonzotta. Ez a farkas férfi volt és Pierre Faucheur-nek hívták. Vasárnaponként, mise alatt félekben szentelvizet kínált Aline-nek s esténként a major körül ólalkodott. Egyszer egyedül találkozott vele s már ajkainak mormogása is rettegéssel töl-tötte el a leányt. Vajon megköszön-tathatja-e vele a találkozást az erdő-ben? És mégis, mindenáron értesíte-ni kellett Mathien bátyót, mert arról volt szó, hogy fontos okmányt írjon alá a jezyónél. A szegény kicsike össze-szedte minden bátorságát s nekivágott az erdőnek, erősen feltevé magát, hogy ellene fog állani a világ minden farkasának.

Az időjárás meleg volt, noha az ősz már közeledett. Alacsonyán járó fel-hők lebegtek az erdő felett s a délny-gati szél álomba ringató susogással ráz-ta a fák koronáját. A moha sötétzöld gyeplét a nyár legutolsó virágai tarki-tották. Valami megmagyarázhatatlan álmoság lebegett a levegőben. A ma-darak lustán és némán röpködtek, a méhek egykedvűen, lomhán szálltak vi-rágról-virágra.

Aline eleinte gyorsan haladt, mert félt a farkastól. Aztán meglátsította lépteit s mert fáradt volt, le kellett ül-nie. A hely, ahol lepihent, tisztás volt, melybe három keskeny, a távolban el-vező sövény torkollott. A gesztenye-és sycomore-fák alatt virágok tarkitot-ták a puha gyept. A gyönyörű nyár-utói reggel melege álomra csábított. Aline tovább maradt álve, mintsem ma-ga is akarta, miközben ábrándosan rá-gicsálta a lehullott falevelek nyelét. Ál-modozásából halk zőrej ébresztette fel. A leány fel akart emelkedni, de a rémü-let leszögezte. Az történt, mire épen-séggel nem volt elkészülve: a bokrok közt ott állt egy valóságos farkas és az ágak résein át két kegyetlen szem vi-lágozott feléje.

A kézzelfogható veszély kevesebb fé-lelmet okozott neki, mint előbb a bi-

zonytalantól való rettegés. Egy ugrás-sal talpon termett s erősen szembenézett a dudával, mint, ahogy hallotta, a vadászok szoktak tenni. Aztán las-san megindult, abban a reményben, hogy hamarosan elérí nagybátyja ma-jorságát. Alig tett néhány lépést, mi-kor egy másik farkast pillantott meg. Ez egy nöstény, sokkal nagyobb és bor-zasztóbb volt, mint az első, a him. Aline nem vesztette el lélekjelenlétét; óvato-san folytatta útját, miközben énekelt, hogy a vadállatokat zavarba hozza. Néha-néha nagyot kiáltott, abban a re-ményben, hogy favágók meghallják és segítségére sietnek. Hasztalan! Az el-hagyott erdőben senki sem mutatkozott.

A két farkas nyomon követte a leányt. Gyávábbak voltak, hogysen járó helyzetben meg merték volna tá-madni, de lesték, hogy mikor botlik meg, vagy esik el, s abban a pillanatban rá-vetették volna magukat. Aline jól tud-ta ezt s azért óvatosan haladt, hogy fél-re ne lépjen.

Már-már elhagyta ereje, mikor az egyre öszzebb szoruló ösvény vad bok-rából durva hang szólalt meg:

— Itt vagy, kicsikém? Hát idehoz-tak a kutyám?

Aline rémülten bámult az előtte álló torzonborz alakra. Vad tekintetű férfi volt, nagy, szürkével tarkított fekete szakállal és meztelen, szőrös mell.

— Uram, könyöröljön rajtam, — esengett a szegény Aline.

— Én nem vagyok ur! — dörmögött a szörny. — Én vagyok az a farkas, a kitől a kis leányok félnék, noha kíván-écságuk egyre űzi őket, hogy karjaim-ba rohanjanak. Te is látni kívántál. Tudom legtitkosabb gondolatod. Most hatalmamban vagy.

Aline menekülni akart, de a két far-kas-kutya útját állta. Aline ököllel esett nekik. Az állatok elfutottak, meg-visszatértek, amint az országúton hala-dó szekereket szokták üldözni.

Egy helyütt Aline meglökött egy fa-tönkben és elesett. Mikor fel akart kel-ni, a vad erdei ember lehetét érezte arcaán.

— Az enyim vagy! — lihegte a szörny. — Látni akartad a farkast. Most lásd!

A leány sikoltani akart — és feléb-redt.

Pierre Faucheur karjaiban pihent, a ki álmában lepte meg.

Baj azonban nem lett a dologból, mert házasság lett a vége és gyönyörű gyermekek.

HIZSNYAI JÁNOS ur
Connecticut állambeli Danburyben fel van jo-gosítva előfizetések felvételére és nyugtázásá-ra. Melegen ajánljuk honfitársaink jóindula-tába.

DAYTONBAN
Ohio államban és környékén RADÓ LAJOS ur képviseli a „Bevándorló”-t. Előfizetési újjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Melegen ajánljuk Radó urat honfitársaink pártfogásába.

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA
Dr. J. S. MILLER
184 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül — dolgozik. —

I. BOSS
111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J.
Minerale szivarok és dohányok — Importálója —
KÜLÖNÖSEN JO A KOSSUTH ÉS GRÓF BATTYÁNYI DOHÁNY.
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMEBE!
Dr. BOTTLIK LAJOS
BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR
vált csász. és kir. katonar orvos, a magyar kir. posta-, távírda és telefon, a m. kir. állam-vasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa
Jelenleg chicalgoi kórház igazgató-főorvos, konzultáusi orvos, a legkülönfélébb és leg-súlyosabb betegségeket a leg tudományosab alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredményel gyógyítja. Különös szakképzettség-gel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol!
Dr. LOUIS BOTTLIK
420 SO. HALSTEAD STREET. Telephone Monroe 1116. CHICAGO, ILL.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE RISING SUN
BREWING CO.
CSEHORSZÁGI módon készülő SÖR
A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézharatos cseh komlóból főzik.
FELTÉTLENÜL JOBB BÁRMILY IMPORTÁLT SÖRNEL.
ELIZABETH, N. J.

THE FREEDMAN PRINT
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja a lapkiadók és mindenemű nyomtatványok elkészítését.
— Kétféle felserelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

YORKVILLE BOULEVARD
előkelő magyar kávéház a felső-városban
1393 MASODIK AVENUE
Tulajdonos:
GROSS EDE
— a 72. és 73. utcák között. —
— MINDENNAP CZIGÁNYZENE —
Kitünő magyar ételek és jó italok.
Pontos kiszolgálás.
POMPAS BILLIARFDASZTALOK.

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA
678 Grand Sreet, New York City.
Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Ar-nold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.
Tőke, felesleg, nyeresemény,
több, mint \$1,000,000
Betétek több, mint 16,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részében.
HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pon-tos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.
Alakult 1902. február 27. Cleveland, O.
A szövetség célja: az Amerikában élő magyarok területi összetartásán, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelmére.
Oszdályok alakulhatnak Amerika min-den magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, íjjon általános levelet a hívtatóhoz 285 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

The Freedom Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja a lapkiadók és mindenemű nyomtatványok elkészítését.
— Kétféle felserelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE RISING SUN
BREWING CO.
CSEHORSZÁGI módon készülő SÖR
A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézharatos cseh komlóból főzik.
FELTÉTLENÜL JOBB BÁRMILY IMPORTÁLT SÖRNEL.
ELIZABETH, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMEBE!
Dr. BOTTLIK LAJOS
BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR
vált csász. és kir. katonar orvos, a magyar kir. posta-, távírda és telefon, a m. kir. állam-vasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa
Jelenleg chicalgoi kórház igazgató-főorvos, konzultáusi orvos, a legkülönfélébb és leg-súlyosabb betegségeket a leg tudományosab alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredményel gyógyítja. Különös szakképzettség-gel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol!
Dr. LOUIS BOTTLIK
420 SO. HALSTEAD STREET. Telephone Monroe 1116. CHICAGO, ILL.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RUDNER és ROTH, tulajdonosok
NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, a kilenczedik utca sarkán
— Kitünő ételek és italok —
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
— Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene —

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.
E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.
NEW YORK ALLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Kiss Emil, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.
Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.
Csekkontó, hitelevellek, külföldi értékpap-rok megvételre és eladása.
Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társ-ság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

PENNSYLVANIA ALLAM.
B. Hendler, successor to A. Hendler Son & Co. Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Euró-pa bármely részére olcsó, gyorsan és bizto-san. Hajójegyek az összes vonalonak az ó-hazába sehoh olcsóbban nem kaphatók.
First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
Róth József és Fial, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületben, 60-61k Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.
Pénzküldés az ó hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árforlam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mel-lett. Közjegyzői okiratokat szákerfelemmel ki-állítanak és a konzultáusi hitelesítést beszerzik Czim: Jos. Roth and Sons.
Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesnei Magyar Amerikai Takaréék és Hitel Társulat, Duquesne.
Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Penn-sylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött ma-gyar bank Amerikában. Igazgatói és részvé-nyesei magyarok. Fizet két százalékos csekk-számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénz-küldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda. Klein Jakob, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldő és hajójegyelárúró. Kifülit közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.
Tomesányi József, Homestead és Duquesne.
Klein Arthur, Rankin, Pa.
Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elinté-zése.
Kail G. Árpád, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjeg-yzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MISSOURI ALLAM.
The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok trust-kompaniája, Bonne Terre.
Bejegyezve 1890-ben. Tőke \$100,000.00.
R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomare alelnök, F. H. Dearing tőkár és pénztáros.
OHIO ALLAM.
Percel Lajos, 532—534 Pearl street, Cleveland.
The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown.
Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, ol-csóan és pontosan. Pénzbetétek után 4 száza-lék kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.
WISCONSIN ALLAM.
Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robin-son elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bár-mely részére. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.
Rizsk János, 128 Second street, Passaic.
Chester Frank Dyar urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának iro-dája Budapest, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fumei ügynökeinek irodá-ja: Fiume, Andrássy-ut 22. Magyar ameri-kaiak, kik az ó-hazában nehezségeikkel talál-koznak, forduljanak oda.